

Velja za celo leto 20 Din.

Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII. 1925.

Št. 11. november.

BOGOLJUB

Koledar za november 1925.

Mesečni zavetnik: sv. Andrej, apostol (30).

Mesečni namen apostolstva molitve, določen po sv. očetu:

Dušno zveličanje umirajočih.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostol. molitve:	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v	
			ljubl. škof.	lavant. škof.
1	Nedelja	Vsi svetniki	Bela peč	Sromlje
2	Poned.	Verne duše	Ljubljana hir.	Markovci
3	Torek	Viktorin š. m.	Ustje	Kapele
4	Sreda	Karel Bor. š.	Col	Artiče
5	Četrtek	Caharija	Črni vrh P. g.	Koprivnica
6	Petek	Lenart op. 1. p.	Kropa	Zabukovje
7	Sobota	Engelbert š.	Jesenice	Zdole
8	Nedelja	23. p. (zahv.)	Novo mesto	Sl. Bistrica
9	Poned.	Božidar m.	Loški potok	"
10	Torek	Andrej Avel.	Sostro	Sl. B. M. 7 žal.
11	Sreda	Martin š.	Dol	Sv. Martin P.
12	Četrtek	Martin p.	Šmartin p. K.	G. Polskava
13	Petek	Stanislav K.	Podlipa	Sp. Polskava
14	Sobota	Jozafat š. m.	Šmartno Lit.	Črešnjevec
15	Nedelja	24. p. Jedert	Moravče	Martjanci
16	Poned.	Otmar op.	Bled	Majšperg
17	Torek	Gregor Čud.	Srednja vas	Pečarovci
18	Sreda	Odon op.	Mengeš	Makole
19	Četrtek	Elizabeta Kr.	Lj. Križanke	Pertoča
20	Petek	Feliks Val.	Šmartin Š. g.	Poljčane
21	Sobota	Darovanje M.	Hrenovice	Tišina
22	Nedelja	25. p. Cecilija	Sp. Tuhinj	Laporje
23	Poned.	Klemen p.	Bukovščica	Vel. Dolenci
24	Torek	Janez od Kr.	Ziri	Studenice
25	Sreda	Katarina d. m.	Sv. Katarina	Tinje
26	Četrtek	Silvester op.	Rove	Sv. Venčeslav
27	Petek	Ahacj	Zapoge	Dol. Lendava
28	Sobota	Gregor III. p.	Vače	Beltinci
29	Nedelja	1. ad. Saturnin	Studeno	Bogojina
30	Poned.	Andrej ap.	Litija	Črensovci

Zahvale.

A. S. z Dovjega se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomagaj na Brezjah za čudežno izboljšanje želodčne bolezni brez operacije. — R. Ž. presv. Srcu Jez., Mariji in sv. Jožefu za večkratno uslišenje. — F. P. sv. Mali Tereziji Deteta Jezusa za zadobljeno zdravje. — Neka oseba iz Vel. Poljan Materi božji za uslišano molitev. — M. Jelen, Gornja Ponikva pri Žalcu, se zahvaljuje za zdravje in večkratno uslišano molitev po opravljeni devetdnevni Petrovši Materi božji. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Mali Tereziji, sv. Antonu in sv. Jožefu. — A. M. (Rečica) se zahvaljuje Mariji Pomočnici, sv. Antonu in sv. Mali Tereziji za pomoč v neki težki zadevi.

Marijina družbenka se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, M. P. na Brezjah, sv. Roku in dušam v vicah za pomoč v hudi živčni bolezni. — Marija Turk (Gomilsko) se zahvaljuje Mariji Pomočnici na Brezjah za dobljeno zdravje. — I. S. v H. se zahvaljuje Mariji Pomočnici in presv. Srcu Jezusovemu za hitro pomoč v bolezni.

Prošnje.

V molitev in prošnje se priporočajo: M. J. D. sv. Antonu P., sv. Jožefu in sv. Mali Tereziji za ozdravljenje bolne noge. — Ivančič Ana iz goriške Mar. dr. se priporoča sv. M. Tereziji za pomoč v hudi revm. in živčni bolezni. — M. P. (Oselica) se priporoča Mariji Pomočnici na Brezjah in sveti Mali Tereziji za zdravje v dolgotrajni bolezni. — Neka oseba presv. Srcu J. in sv. M. Tereziji za zdravje in za vredno prejetje sv. zakramentov. — R. Ž. (Sinji vrh) priporoča v molitev svoje starše ter svoj zaželjeni poklic. — Družina F. R. se priporoča za pomoč v stiski in nadlogi, za srečo pri podjetju, za zdravje v družini Mariji brezmadežni, sv. Družini, sv. Sebastijanu in sv. Antonu. — V molitev se priporoča neka Marijina družbenka za zdravje in dosego redovnega stanu.

Naslov duhovnega svetnika je podeljen ekonomu v zavodu sv. Stanislava v Sent Vidu nad Ljubljano — g. Alojziju Markežu.

BOGO LJUB

Cilj in naloga Marijinih družb.

Cilj je dvojen: posvetiti sebe in posvetiti druge po Mariji. Pr i stavek prvega poglavja pravil Marijinih družb se namreč glasi: »Družba hoče pod Marijinim varstvom, v njenem imenu zbrane vernike vzgojiti v dobre kristjane, ki si odkritosrčno prizadevajo, da bi v svojem stanu posvetili sebe in po svojem družabnem stališču rešili tudi druge in branili Cerkev Kristusovo pred napadi brezbožnikov.«

Družba hoče torej iz svojih članov napraviti apostole. Kdor posvečuje sebe v Mariji — ki ni bila sveta žena samo zase, marveč ima tudi izreden delež pri odrešenju človekovega rodu — mora reševati tudi druge; biti mora borivec za božje kraljestvo na zemlji. Božja previdnost je hotela, da se je rodila Marijina družba v času, ko je z lutheranstvom vsepovsod vstajal nov sovražnik sv. Cerkve. Cerkev je hotela in še vedno hoče, da bodi Marijina družba straža in bramba verskih svetinj v javnem življenju. V tem pogledu je Marijina družba rojena borilka za staro pravdo svojega vernega ljudstva. Božja Previdnost ji je izročila nalogo, čuvati vero in pravico svoje Cerkve in domovine.

Pod posebnim božjim varstvom je rasel naš seg in vpliv Marijine družbe. Čeprav je nevera ponosno dvigala svojo glavo, se je vendar družba uveljavila tako, da se v naših časih skoraj vsako leto na novo ustanovi do 1000 Marijinih družb. Ni je organizacije, ki bi se — tudi kar zadene zunanjo rast — mogla meriti z Marijino družbo.

Družba, ki ne vzgaja apostolov, ni pristna Marijina družba. Apostolska pa postane Marijina družba že sama po sebi, če — zvesta svojemu programu — ukorenini v srca svojih članov ljubezen do Marije. Kjerkoli družba prav in dobro deluje, povsod vodi svoje otroke k Mariji; uči jih vneto ljubiti svoj vzor, zakaj zaveda se, da bo le tako mogla uspešno doseči svoj dvojni cilj. Nepopisno velika je moč Marijinega vzora, ne samo pri katoliški deklici in ženi, marveč tudi pri katoliškem

možu in mladeniču. Prav iz tega apostolskega poklica Marijine družbe pa sledi, da je Marijina družba izbor poklicanih. Niso vsi sposobni, da bi se z vso resnobo zavzeli za svojo stanovsko popolnost. Zatorej hoče družba v sleherni družabni skupini stvoriti jedro; jedro pravih katoliških mladenk in mladeničev, mož in žena, učenjakov, meščanov, visokošolcev in delavcev vseh vrst. Ti postanejo kvas za svojo družabno skupino; po njih se v širše kroge uveljavlja in ohranja duh božji, duh Kristusov, ki je duh molitve in strahu božjega. Pij X. je zapisal Marijinim družbam v spominsko knjigo: »Marijina družba mora duha molitve zanesti in ohraniti v vseh katoliških organizacijah.« »Ite et incendite, inflammate omnia.« (Pojdite in užgite, razplamtite vse!) Apostolsko delo v družbi pa ni pripuščeno slučajni dobri volji posameznikov; vsak dober katoličan je že po naravi apostol; družbenik je pa vrh tega še po svojih pravilih dolžan apostolsko delati. Družba ne postavlja samo cilja, marveč tudi vodi in ureja apostolsko delo. Marijina družba ima v svojih pravilih posebno poglavje (III. pogl.) v apostolskem delu in v VI. poglavju, 41. odstavku daje voditelju pravico posameznim članom odkazovati njih apostolski delokrog. To je kongregacijski in obenem marijanski duh.

Pravila Marijinih družb ne izključujejo nobene vrste apostolskega dela; pod njenim okriljem se morejo uspešno gibati raznovrstni odseki, že znani in v bližnji prihodnosti osnovanja potrebni odseki, n. pr.: za podporo naših ubožnih dijakov, za salezijansko gibanje etc. Odseki so organi Marijine družbe, po katerih dosega svoj apostolski cilj. Odseki koreninijo v družbi in od nje sprejemajo svojo duševno in gmotno pomoč.

Zavoljo lažjega pregleda moremo apostolske odseke razdeliti v 3 skupine.

Prva: Pripravljalni odseki. Ti razvijajo versko življenje v članih in jih navaiajo k posebnemu apostolskemu delu. Sem-

kaj spadajo vsi izobraževalni odseki: socialni, apologetski, znanstveni, literarni, umetnostni; semkaj spadajo tudi vse tozadevne akademije, ki jih prireja družba.

Druga skupina: Odseki za samoposvečenje, K tem prištevamo: evharistični odsek, molitveno zvezo, živi rožni venec, češčenje Marijinih čednosti po navodilu papeža Pija X., asketski, liturgični odsek i. t. d.

Tretja skupina: Izrečni apostolski odseki.

Pečajo se z vsem, karkoli se tiče duše in cerkve v določenem kraju in okraju. Ti odseki se morajo porajati iz krajevnih in časovnih potreb in okoliščin, v katerih se nahaja posamezna družba. Vsak resnično apostolski odsek bodi Samarijan v svojem okrožju.

Dolžnost vseh Marijinih družb, voditeljev in članov je, da spreminjajo bedni položaj sedanosti; zato naj dvigajo vse duše v smeri proti večnemu cilju. Največja nesreča naših dni je okoliščina, da je vse naše stremljenje osredotočeno v dobrinah sedanega življenja; naravna posledica tega je, da se izgublja plemeniti zmisel za nadnaravno in iz tega sledi strašna mizerija, v katero peha ubogo človeštvo obup. Hočemo odkritosrčno, trdno in goreče, da naj se povsod, zlasti za naše može in mladeniče ustanove Marijine družbe in v njih življenski praktični apostolski odseki. Kdor se ustavlja in nasprotuje ustanovitvi Marijine družbe v vrstah naših mož in mladeničev, naj vsaj ne govori, da se trudi zabraniti, da Slovenija ne ugasne

Za naše matere . . .

Ni je besede v človeškem jeziku, ki bi srce tako ogrela in oko tako razvedrila — kakor sladko ime *ma-ti*. To je ime, ki pomeni junakinjo in znači mučenko in ustvarja svetnico, če njega obseg in vzvišene naloge niso okrnjene z zablodami novodobne mehkužnosti in razdrapanosti.

Betlehem v življenju krščanske matere je družina. Božična zvezda je otrokovo nedolžno oko. Nevesta, ki je prinesla k poročnemu oltarju čisto ljubezen kot najdragocenejšo doto svojemu zaročencu — si je s tem oskrbela najlepšo dediščino za bodočo družino. Večni in vsemodri Bog edini pa ima pravico, določati število otroških duš, ki bodo po posredovanju krščanske matere ustvarjene za večno življenje. Zato pa: hoteti samo zakonsko življenje brez zakonskega bremena ni nič drugega, kot sramotno onečaščenje ženskega dostojanstva. Nekdo je zapisal to-le značilno sodbo: »Na operacijskih mizah ženskih zdravnikov leži dosti več žrtev zakonskega uživanja, nego na pokopališčih žrtev zakonskih bremen.« Niso številni otroci žrebliji za krsto matere, marveč en sam slabo vzgojen in zato pokvarjen otrok napravi materi več preglavic, kot deset dobrih in pošteni sinov in hčera. Najboljša vzgoja je pa prvič ljubezen, drugič ljubezen, tretjič ljubezen (pa ne mehkužna ali opičja), združena z lepim zgledom!

Darujte, ljube matere, svojim otrokom vsak dan živo fotografijo (sliko) svetega materinega življenja! Najlepše nagrobno poslovlilo, najganjlivejši posmrtni govor, ki ga je možno imeti ob grobu matere, je v tem, če 3, 5, 10 otrok, zatopljenih sicer v globoko žalost, a zbranih v topli molitvi kliče: »Bog ti plačaj in povrni vse, kar si nam dobrega storila, zlasti pa lep zgled, ki si ga nam dajala.«

Pa tudi skrbni in vzorni materi grene življenje bridke izkušnje in trpke prevare; toda le nekaj časa. Kakor pri Mariji — tako pri vsaki krščanski materi. Kaj vse je morala prestati sv. Monika! Njen mož pogán, divji, brezbožen, zakonolomen, kakor pač povečini vsi stari in novodobni poganski in pogansko živeči možje. Dolgoletna molitev in trpeča molčečnost ter proseče solze zveste žene izprosijo končno možu milost izpreobrnjenja in blažene smrti. Poleg mozeve zapravljivosti skrbeti še za tri otroke — to ni bila majhna naloga za dobro Moniko. Največ skrbi ji je pa prizadejal sin Avguštin. Komaj 17 let mu je bilo, pa je zabredel v mlakužo nenravnosti. Trideset let je molila uboga Monika in žrtvovala. In posledica, uspeh te dolgoletne, močne, nasilne molitve: sin se spreobrne in postane spokornik, pa celo svet in vzoren duhovnik, gorečnik za čast in slavo božjo, končno škof in cerkveni učenik — eden največjih svetnikov svete katoliške Cerkve. Toliko

premora stanovitna molitev z gledne matere. — Zgledne matere! Poudarjamo to besedo: »zledne«. O, dober zgled matere, staršev! Kako silno je to poglavje. Zgled matere je luč in toplota za rast otrok v dobrem. Dober zgled — največje sredstvo prave krščanske vzgoje. Dober zgled najsijajnejša milost božja za otroke. Blagoslovljena mati, ki skrbno pazi na otroke, ki jih lepo uči; a najbolj blagoslovljena, ki jih s svojim lepim življenjem lepo živeti uči. Mati, starši! Naprej po poti kreposti, poštenja, krščanskega življenja!

Mati! Če postane tvoj otrok nenadoma oduren, trmast in zadirčen, če ne mara več rad moliti, če ga ne veseli sv. maša, če se ogiblje spovednice in obhajilne mize, vedi, da je strup že daleč in globoko v duši, vprašaj se, kdo je kriv? Če je ob čistost in nedolžnost, oh, moli noč in dan, žrtvuj in ne nehaj. Materina molitev oblake prodere.

Če je v sobi hladno, mrzlo — ne bomo rekli, da je vzrok omara ali miza, marveč peč, ki ima nalogo, da greje. In če je v družini pusto, mrklo, hladno, — tega navadno ni kriv mož, ki se peha pri svojem delu in poklicu; tega ni kriva dekla v kuhinji — marveč dostikrat mati, ki je poklicana, da ustvarja ljubezen. Z neodoljivo silo čiste in požrtvovalne ljubezni naj priveže nase in na družino moža, da se bo mogel vsak dan ponašati: »Nikjer na svetu ni tako fletno, kakor doma v družini!«

Prikleni, o mati, nase svoje otroke, da bodo svoj živ dan morali priznavati: »Nikjer ni bilo tako lepo, kakor doma v očetni hiši.« Najlepše društvo za mladega fanta, za mladenko je domača družina.

Mati! Ravnaj se po zgorajšnjih navodilih, da boš mogla potem reči: »Oče! Glej, vse, ki si mi jih dal, sem ohranila v tvojem imenu, in nihče se ni izgubil, tudi eden ne!«

Diaspora.

(Iz Niša v Srbiji. — Dalje.)

Začetek župnikovanja katol. župnika msgr. Ferd. Hrduja v Nišu in na Srbskem sploh je bil zelo težaven. Katoličani so bili po svetovni vojni nekako oplášeni in skoraj niso imeli poguma, da bi se javno kazali in udeleževali kot taki. Strah pred ljudmi sicer zavračamo kot nekaj, česar pošten katoličan ne sme poznati. Toda dejstvo je, da ta strah ni bil brez slabih posledic tudi na Srbskem. Nevedneži so jih zmerjali s »Švabi«, pa očitati so jim: »Vi ste bili do včeraj naši neprijatelji, — vi ste na nas streljali. Zdaj ste pa prišli jest naš hleb.« Ni torej čudno, če so bili naši katoličani nekako bolj tihi. Slabo je bilo le to, da niso redno prihajali v svojo — četudi majhno — cerkev.

Cerkev je bila ob nedeljah in praznikih precej prazna; nekoliko ženâ in otrok, pa tudi nekaj drugoverskih radovednežev je prihajalo, da so videli, kako imajo katoličani urejeno svojo službo božjo. Ob delavnikih je bila cerkev vedno prazna. Pa kako bi tudi prišli, ko je bilo mnogo takih katoličanov - naseljencev, ki so šele po mesecih in mesecih izvedeli, da imamo tudi katol. svetišče v Nišu. Ko sem prišel oktobra meseca (1920) v Niš, sem vprašal na kolodvoru, kje je katol.

cerkev, a nihče mi ni znal ali pa ni hotel povedati, kje je. Končno se mi ponudi neki ciganček, da mi bo pokazal ulico. In res me je spremil do tja.

Premišljeval sem, kaj delati, kako začeti? Ali naj obupam nad uspehom? To bi bilo sramotno! Prosil sem pomoči od zgoraj! »Deus est, qui incrementum dat,« (Bog je, ki daje rast, uspeh.) Vsako nedeljo ob osmih je bila vojaška sv. maša za 15—20 vojakov, četudi jih je bilo v Nišu čez tisoč in več. Druga sv. maša je bila pa ob desetih za meščane. Popoldne smo imeli blagoslov in krščanski nauk. — Prišlo je jako malo ljudi. Kako poživiti versko življenje? Začnem z otroki; učim jih peti cerkvene pesmi, dasi sam nisem preveč muzikaličen. Cerkvene govore sem redno imel, četudi je bilo še tako malo oseb v cerkvi. Na misel mi je prihajal škof Ketteler. Ta je ukazal nekemu svojemu župniku, ki radi premalega števila slušateljev v cerkvi ni pridigoval: »Četudi so samo trije verniki v cerkvi, jim je treba pridigovati, kajti tudi ti imajo neumrjočo dušo, in če samo eno dušo od njih zveličaš, — storil si svojo dolžnost.« — Govore sem napravljajl kratke, toda vsako nedeljo. Počasi so se ljudje navadili in zdaj prihajajo.

jajo vsako nedeljo v velikem številu dopoldanskih urah ob praznikih; toda ker jih zelo vleče; vidi se, da jih celo zanima!

Naši katoličani so namreč od vseh vetrov in jezikov. Nekaj nemških gospej je prišlo, da bi zanje imel tudi nemške govore. Poskušal sem od časa do časa v popoldanskih urah ob praznikih; toda ker se je bilo bati, da ne bi cerkev radi tega trpela, ko bi pravoslavni začeli raznašati, da v cerkvi tudi nemškutarimo, smo morali prenehati. Zdaj se noben več ne poteguje za nemške pridige.

Kmalu smo tudi začeli s cerkvenim petjem. Učenka 4. leta ženske gimnazije — Julija Kolaro — je igrala na harmoniju; učenci in učenke gimnazije so peli. To je bil korak naprej, nekaj novega! Vse je govorilo po Nišu o katoličanih, o »švabski« cerkvi, o »švabskem« bogoslužju. To je bil tudi razlog, da so se nekateri, ki se doslej spali, zdramili in prišli tudi pogledat.

Pred božičem in na božič (1920) je bila cerkev že tako polna, da niso imeli ljudje kje stati. Takrat je bila tudi sprejeta prva gospodična iz Niša — v katol. Cerkev. Hkrati sem vpisal ta dan v bratovščino presv. Srca Jezusovega 15 deklet.

Na sveti dan popoldne smo imeli v župnišču v stari šolski sobi predstavo na čisto originalnem odru, iz rjuh in preprog. Kdor je mogel, vsak je prišel, da vidi to novo čudo v Nišu! Bili so zadovoljni, dasi ni bilo vse tako, kakor v ljubljanskem ali pa zagrebškem gledališču.

Ker pa je bilo dovolj šolskih otrok in učencev v gimnaziji, je bilo treba misliti tudi na pouk v veronauku! O, kako žalostno je bilo med njimi v verskem oziru. Veliko jih je bilo, ki sploh niso imeli pojma o katoliški veri. Vsi so morali prihajati v župnišče h krščanskemu nauku, ker v šolskem redu ni bilo uvrščenih ur za verski pouk katoliških otrok in učencev. — Tako morajo že peto leto vsi katoliški otroci prihajati v župnišče, a prihajajo radi. Izjemo delajo le nekateri otroci naših častnikov (2—3). Ti pohajajo pravo-

slavni veronauk! Iz kakšnega razloga, ne vem.

Ko smo tako cerkvene zadeve s težavo uredili v Nišu, je bilo treba misliti in skrbeti za katoličane, ki ne stanujejo v Nišu, ampak v drugih mestih.

Govorilo se je, da so deloma v Paračinu, v Kragujevcu, Čupriji, v Boru itd. Kako priti do njih? Kako te bodo sprejeli? Kako se bodo obnašali? Ali imajo še kaj verskega?

Težka je bila pot do čisto neznanih oseb. Ali »fortes fortuna adiuvat« (junake sreča podpira). Vzajem nahrbtnik z mašno obleko, s kelihom, s križem in z vsem, kar je treba za mašo — in hajdi! Bog bo pomagal! Odkriti treba ne Amerike, ampak naše katoličane!

Prvo potovanje je bilo takoj oktobra meseca 1920 v steklaro v Paračin, kjer je velika kolonija steklarjev — Čehoslovakov. Povsod — tudi na železnici — me gledajo nekako začudeno ter izprašujejo, če sem trgovec, advokat ali financar. Videlo se je, da niso poznali katol. duhovnika. Kakšen duhovnik je to — brez dolge brade! Prav zato je bil sprejem tudi v steklarni zelo hladen! »Kaj hočete, kaj iščete tukaj?« »Prišel sem na obisk k našim delavcem, ki so katoličani.« Nato pristopi k meni neki pisar, in se predstavi kot katoličan. Pove tudi, da jih je več tukaj. Kakšno veselje zame in tudi zanje! V kratkem času je bila vsa kolonija na nogah. »Naš katoliški pop je došao« — so govorili. Žene in otroci prihajajo iz svojih stanovanj in v petih minutah sem bil sredi velike množice samih katoličanov. Vprašan ni bilo konca! »Od kje ste? — Koliko časa ostanete tukaj?« itd. Zaprotil sem takoj dovoljenje, da smem maševati v nekem stanovanju. Priredili smo malo sobo za kapelico in takoj smo imeli sv. mašo! Koliko zadovoljstva in solz veselja je bilo ta dan, ve samo ljubi Bog!

Ko je bil tukaj končan misijon, sem zaklical: z Bogom! Naprej v drugo mesto — v Kragujevac.

Utrinki.

Pri divjakih. Bivši misijonar je bil povabljen v neko družino na obed. Domače hčerke so došle k mizi v precej nedostojni obleki. Hišni gospodar je čutil nevoljo misijonarjevo, zato je skušal lahkomisljenost in razuzdanost svojih hčerá opravičiti s

tem, da se je skliceval na modo. Misijonar pa odgovori: »Zdi se mi, da ste vi bolj v zadregi, nego jaz. Kar se mene tiče, izjavljam samo to, da sem takih nečednih prizorov vajen, saj sem bil deset let med divjaki.«

SPOMINU POKOJNIH

Učenka božjega Srca.

(Vida Pretnar, rojena 13. junija 1898 na Bledu, umrla 10. oktobra 1918 v Trnovem na Krasu.)

(Konec.)

Septembra 1918 se srečava na ljubljanskem kolodvoru: »Bog te živi! Kam se pelješ?« — »V Trnovo.« — »In ti?« — »V Trnovo.« — Lepšega iznenadenja si ne bi bila mogla misliti. Torej nama je bil Gospod odkazal za šolsko leto 1918/19 obema dragi krov trnovskega samostana. O, kako lep je bil pričetek! Kot učenke so naju nekdam združile šolske klopi. V Trnovem so nas zbližali isti cilji. Verno sem jo opazovala, poslušala in strmela, kako daleč je bila že pohiteja na donebesni poti. Navduševala me je za vse lepo in plemenito z besedo in dejanjem. Nič nenavadnega ni bilo na njej, nič izrednega, a vse je opravljala v nenavadnem duhu, vse prepojila z ljubeznijo. Ko sva hiteli po stopnicah, mi je zašepetala: »Reciva pri vsaki: Moj Jezus, ljubim te nad vse!« Njeno geslo je bilo: »Svetnica hočem postati!« Ponovila jo je ob vsaki priliki. Kako ubrano je bilo vse na njej, kot bi bila nosila že takrat sveto redovno obleko. Iskala je žrtev, hlepela po njih, da bi vedno netila plamen svoje iskrene ljubezni.

Pri najnavadnejših domačih delih je bila tako pripravna, kot bi jih bila vajena že izza mladih nog. Ko je pomivala posodo, ni trenila z očesom, če je bila voda še tako vroča. Kjer je mogla, je postrežljivo prihitela na pomoč. Če je srečala sestro, ki je nosila vodo, je urno tekla k njej, da bi je nihče ne prekosil. Saj je mislila na dragoceno Jezusovo Kri, želeč ž njo orositi vse duše.

Pri mizi nismo mogle opaziti, če ji to ali ono bolje prija. Gotovo pa se je ravnala po nasvetu, ki nam ga je nekoč nehote izdala: »Pri vsaki mizi moramo poudariti presvetemu Srcu vsaj eno žrtev.« Drugič se je na lep način zagovorila, da smo lahko sklepale, kako težko se je v Šleziji privadila masti, ki jo jedo na kruhu,

kot pri nas maslo. »Ljubezen vse premore in osladi,« je bil njen vedni refren. Na vprašanje prednice, kako ji prija kraški zrak, je odvrnila v svoji idealni navdušenosti: »A kaj zdravje! Svetnica hočem postati!«

Natančno se je držala samostanskega reda in vestno izpolnjevala svoje učiteljske dolžnosti. Vendar je našla pri vsem delu vsako popoldne nekaj časa, da je pohitela pred tabernakelj. Evharistični dom je bil njen zemski raj. Nepremično je klečala, ne da bi se naslonila; zrla je na skrivnostna vratica. Bila je tako zbrana, da često ni opazila, če se ji je kdo približal. Ko je prišla iz kapele, ji je žarelo oko v tajnostnem ognju. Vsa je bila osvežena.

Sveto obhajilo je bilo njena blaženost. Tedaj je plamtela sreče. Ko je šla od angelske mize, s sklenjenimi rokami in povešenim pogledom, je bila sama angelska. Kolikokrat nam je rekla: »Danes sem dobila pri sv. obhajilu veliko milost.« Najljubši dan ji je bil petek. Vsi pomembni življenski dnevi so bili petki: v petek je dobila redovni poklic, v petek je postala kandidatka, prvi petek pred smrtjo je vsa presrečna povedala, da je zopet dobila izredno milost.

Vida se je odlikovala kot pravi Marijin otrok tudi s posebno ljubeznijo do svoje nebeske Matere. Marijini prazniki, veliki in mali, so ji bili silno dragi. Pripravljala se je nanje s posebno vnemo in utrgala rajski Materi vselej poseben cvet. Na list si je zapisala vse Mariji posvečene dni, da ne bi katerega pozabila. Vedno nas je spomnila: »Jutri je praznik Marijinega Srca, — lurske Matere božje, — Marijinega materinstva, — Matere usmiljenja, — prenos nazareške hišice v Loreto« itd.

Duhovno branje je gojila sleherni dan. Najljubši knjigi sta ji bili »Hoja za Kri-

stusom« in »Razodetja sv. Jadrte«. Podčrtala je vsa mesta, ki so ji posebno ugaljala, zlasti odstavke o božji ljubezni, križu in trpljenju. Dvanajsto poglavje II. knjige Tomaža Kempčana je znala dobesedno na pamet. Kolikokrat je navedla: »V križu je rešenje, v križu je življenje, v križu je zavetje pred sovražniki, v križu je moč, veselje, v križu je najvišja čednost, v njem je tudi popolna svetost.« — »Čim bolj napredujemo v duhovnem življenju, tem

ve. S kakšnim poudarkom je brala: »Ljubezen, ljubezen! Darujmo se ljubezni. Ta edina bo mogla ogreti naš oledeneli čas. Prenovljenje, ki mora priti, mora priti po ljubezni.« — »Ljubezen je plamen, ki hoče požgati žrtev. O, da bi bili takšna žrtev! Da bi tudi nas požgal ta sveti plamen! Brezmejna ljubezen nas vabi. Sledimo ji z brezmejnimi zaupanjem!« — »Tudi jaz bi z apostolom hotela videti in vedeti le eno: križanega Jezusa! Na veke bi se hotela

Sv. Margarita Marija Alakok.
Praznovanje 25. okt.

Jezus razodene svoje Srce
sv. Margariti.

večje križe srečavamo.« — »Naše zasluge in napredek v dobrem ne obstoje v mnogih tolažbah in sladkostih, temveč v potrpežljivem prenašanju velikih stisk in težkih bremen.«

Poleg Tomaža Kempčana je zelo ljubila »Razodetja sv. Jadrte.« Kaj čudo, če je Vida, učenka božjega Srca, čutila posebno privlačno silo do te odlikovane Jezusove izvoljenke, ki ji je postala vzvišena vzornica. Z veliko vnemo je mnogokrat odprla knjigo, češ, kaj ji Jezus danes po-

skriti v to presveto Srce, ki je bilo na križu zame odprto. Z njim se želim darovati in žrtvovati Bogu za svoje brate. Želim se požgati v njegovih plamenih in se pogrezniti v morje njegove ljubezni.« — »Prepustimo se v popolnem zaupanju Gospodovi dobrotni previdnosti!«

Vse hrepenenje in domotožje Vidine duše je veljalo nebeški domovini. Na zemljo je ni vezala najmanjša nit. Kako je plamtela v apostolskem ognju in ljubezni do duš! Vsa dela je darovala zanje, saj jih

je njen Zenin moral odkupiti za ceno kalvarijskih rubinov. In tudi sama bi bila rada dala zanje svoje dragulje. S sv. Male Terezijo je vedno molila: »O Gospod, daj mi duš, daj mi duš! Pripravljena sem vse dati, vse zapustiti, vse pretrpeti, le da rešim duše!« Imela je posebno knjižico, ki je vanjo zapisovala izbrane molitve. Med temi je tudi v francoskem originalu:

»Živiva skupno, ljubi Jezus!
Brez tebe manjka mi moči;
s teboj se ne bojim viharjev,
pri tebi sreča mi brsti.
Moliva skupno, ljubi Jezus,
in najin klic prodre nebo;
če s tabo molim, večni Oče
gotovo me uslišal bo!
Deliva delo, ljubi Jezus!
ves trud, vse misli in skrbi;
obilen blagoslov bo božji,
če z mano delaš, Jezus, ti!
Trpiva skupno, ljubi Jezus!
Naj zbada trnje, razi križ;
izpijva grenki, bridki kelih,
saj ga oslaja paradiz.
Ljubiva skupno, ljubi Jezus!
Srce je tvoje sreče vir,
v njem polnost vsega je hladila,
v njem najde žejna duša mir.
Naj s tabo vmrjem, ljubi Jezus,
potem se smrti ne bojim;
Kalvarijske vezi so močne,
s teboj živim, s teboj trpim.
Ko pride zemski dan, pa pridi
in pelji, Jezus, me v svoj raj,
da v blaženstvu te bom slavila
in te ljubila — vekomaj!

V rekreaciji je bila vedno vesela in živahna in nas zabavala s svojim zanimivim pripovedovanjem. Na novicijat se je že silno veselila in večkrat menila, kako bo lepo, ko bomo novinke. Gospod pa je vedel, da zanj ne bo treba zemskega novicijata, saj je bila že zrela za nebesa. Slutila sem, da tako ne more ostati. Tisti trije tedni našega skupnega življenja so bili prelepi. Ko je oktobra zavlada po vsej okolici španska bolezen, jo je Vida med prvimi dobila. Pridružila se je težka pljučnica, ki jo je v osmih dneh spravila v grob. Vsa sredstva so bila brezuspešna. Molili smo, kolikor smo mogli, a Bog je imel svoje namene. Vedel je, da je ta cvet prelep za zemljo, zato ga je hotel presaditi na rajske livade. Bolnica sama si ni želela zdravja. Hrepenela je le po smrti,

po nebesih, po svojem Jezusu. Ko so ji povedali, da opravljamo zanj devetdnevno k Žalostni Materi, je zahvalila: »Zame ni treba! Rada darujem svoje življenje v poseben namen.«

Z zgledno potrpežljivostjo je prenašala bolečine. Le v deliriju je postala zelo nemirna. Prav to je bilo zopet jasno potrdilo, koliko življenja je kipel v njeni ognjeviti naravi. Tedaj smo še bolj vedeli ceniti njen duhovni boj in slutili, koliko si je morala prizadevati, da je pomirila vso svojo notranjost. Junaško je dovršila to delo, in jo ubrala k tako vzorni harmoniji, da nismo mogle v zadnjem času na njej opaziti niti sence. Kaj premore milost!

»Vse za Jezusa,« so jo večkrat vzpodbujali med boleznijo. »Da, vse zanj, a še preje vse za Marijo.« Na praznik rožnovenske Kraljice je že pojemala. Vendar se je dobro zavedala, da je Marijin dan. Zato si je hotela še nekaj posebnega izprositi od svoje nebeške Matere. 7. oktobra zvečer je želela sv. zakramente za umirajoče in jih prejela z veliko pobožnostjo. Nešteto krat je vdano ponovila: »Kakor Bog hoče!« Tudi naslednji dan so ji prinesli Jezusa, po katerem je tako drhtela njena duša. Zadnji dan ga vsled slabosti ni mogla prejeti v sv. hostiji. 10. oktobra ob eni ponoči pa je prišel sam po svojo deviško nevesto. Najmlajši bratec je zagotovil, da je videl pokojnico v tisti noči, ko je umrla. Prišla je k njemu v krasni beli obleki s pajčolanom in mu zašepetala: »Bodí priden in moli zame.« Njena prelepa smrt in zavešt, da imajo v nebesih zvesto in ljubečo priprošnjico, je bila edina tolažba težko prizadetim domačim.

Angelski smehljaj ji je obkrožal ustni, ko je ležala vsa bela, z Marijino svetinjo, med zelenjem in zadnjim jesenskim cvetjem. Na samotnem griču pri sv. Petru je našla tihí pokoj. Otroka blejskega Otoka je sprejel otok miru v svoje hladno naročje. V zadnji pozdrav smo ji zapeli »Blagor mu, ki se spočije« in jo škropili s solzami. Njena duša pa je takrat, to trdno upamo, že počivala v objemu svojega Ljubljenca, kateremu je veljal vsak utrip njegovega mladega srca. Med nami živi pokojnica še vedno v neizbrisnem spominu. Gotovo prosi in moli za nas.

Leta so pretekla. Že sedma vigred veje nad njeno gomilo, ki jo v duhu tolikrat obiščem in blagoslavljam. Kaj, da ji

šele sedaj posadim spominčico? Božja previdnost je tako hotela. Črtica, ki ji je veljala ob smrti, se je ob preobratu l. 1918. izgubila in zato ni bila objavljena. Naj torej te vrstice osvežijo njen spomin in nas napolnijo z zaupanjem, da se z rajske višave ozira na vse, ki ji hranimo ljubečo vdanost.

Sveťa Cerkev ima svoje globoke rudnike in v njih nešteto dragocenih biserov, ki so tem lepši, čim bolj so skriti in nepoznani. Takšen biser je bila pokojna Vida. Hodila je po stezah visokosti s koraki ponižnosti. Po potu malih duš je dospela v zaupni ljubezni do svetosti. Sledimo njenemu junaškemu zgledu!

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Piše kanonik Jos. Volc. — Dalje)

IV. Nevoščljivost.

Ze prvega otroka Kajna je izpridila in onesrečila ta srčna nakaza; Svetega svetih je ob polnosti časov obesila na križ, in ob dnevu božje jeze, ko bosta trepetala nebo in zemlja, bo še trpela na zadnjem posvetnem priznanji: »To so tisti, ki smo jih imeli nekda v zasmeh in zasramovanje... Glejte, kako se zdaj štejejo med otroke božje, in njih delež je med svetniki.« (Modr. 5, 3. 5.) In prav bo, ako bo takrat nevoščljivost z nevoščljivci vred pokopana; ko bi namreč mogla nevoščljivost v nebesa, bi imela še tam pekel. Nevoščljivost ne najde nikjer miru.

Ti ljubo nedolžno otroško srce, tako nesebično in darežljivo, tako mehko in usmiljeno, ti božji raj na zemlji — ti si vendar brez te kače?! Na žalost, da tudi ne, kakor ni bil prvi raj na zemlji brez nje. Kakor se je splazila kača zavisti na drevo, ki je bilo »dobro za jed in lepo za oči in za pogled prijetno« (1. Moz. 3, 6.), tako se nevoščljivost še zdaj rada solnči po vrtovih, hočemo reči: ne le po grobljah, tudi po lepih srcih, po bogoljubnih, pravičnih, nedolžnih, in posebno po otroških. Nevoščljivost je strast otroških src. In ravno tu je najgrša, ker mnogokrat ne zavida le vnanjih malovrednih dobrin (bogaštva, lepote, odlik), ampak kaj rada tudi notranje vrednote: lepo vedenje, skromnost, varčnost, npravno poštenost in druge čednosti. Posebno škodljiva je pa v otroku tudi zato, ker duši v mladem srcu plemenita stremljenja, slabí npravno moč, grení veselje do življenja in družbe, razdvaja srca in vodi v sumničenja, krivične tožbe in v vsake vrste škodoželjnosti. Kakor njiva, prevlečena s predenico, ne more nikamor naprej, tako tudi vzgoja zactaja in hromí pri otrocih, vdaníh ne-

voščljivosti. »Nevoščljivost je gniloba v kosteh,« pravi Duh božji. (Preg. 14, 30.)

Zdaj, ko vsaj malo spoznamo kvarni vpliv tega plevela na vzgojno delo, pozkusimo premotriti, kako bi se dalo to zlo zatirati in zatreti, da se skrivši ne zaredi in ne ukorenini v otrocih.

1. Prvo, kar bi svetovali, bodi to: **Starši, opazujte svoje otroke!** Ze na prav majhni deci, na dojenčih, je včasih opaziti znake grde nevoščljivosti. Zavist namreč žre srca v lastni hiši, in čim mlajša so, tem slajša so ji. Otroče, še čisto nezmožno za kako misel ali besedo — oj, nevoščljivo pa že zna hudo biti. V kriku se hoče zadušiti in v solzah utopiti, če ne dobi tega ali onega, kar vidi pri drugih, in mu ne daš. Zaenkrat nastane tak viharček znabiti samo še ob igračah: Bog ne prizadeni, da bi znal kdo drugi lepše piskati ali ročneje žvenkljati ali glasneje klopotati. Toda v mladem samosilniku že nekje skrivši tiči kal nevoščljivosti, ki bo v otroku naglo rastla in se zadirala tem globlje, čim večkrat bo otrok dosegel, da mora biti njegovo vse, kar mu je všeč. Neumna mati, ki v slepi ljubezni še strežeš temu plevelu! Ven z nesnago iz otroškega srca, dokler so korenine še mehke! Desetkrat, dvajsetkrat odreci kričaču brez usmiljenja, kar hoče imeti s silo. Opazuj pa vestno otroka: kadarkoli se pojavi na njem zavist, ali kakorkoli se pokaže: ali v jezi ali v žalosti, ali s prošnjo ali z izmikanjem — v boj z njo! Rja na železu in zavist v človeku mora z vrha ven, drugače se zajé kakor rak v meso.

Pa tudi že bolj odrastlo deco marljivo opazujte, starši, če ne gleda iz njenih pogledov, pogovorov ali vedenja zelena za-

vist. Ko jedo otroci skupaj, kako nekateri hite gatiti vase; ko se igrajo, kako je nekateri brž togoten, ako ne gre vsa po njegovi volji; ko se delé darila ali priznanja, kako v hipu se nekateri obrne, duši srdite solze in njemu namenjenega darila še vzeti ne mara. Dobro! Takemu ne zdaj ne prihodnjč nič, dokler ni mehak. Taka zavist se zelo dobro kroti tudi na ta način, da otroci drug drugemu večkrat kaj podare ali vsaj izprosijo pri starših drugemu, kar rabi. Spet ob drugih prilikah se pokaže otroška nevoščljivost

kar v sovraštvo. Pregovor pravi, da nevoščljivec ne more videti, ce soince sije v vodo. Gorje staršem, če pride z otroki tako daleč! Večen nemir in jezo imajo v hiši. Še dobri ne smejo biti tistim, ki so res vredni pohvale. Zavist hoče kot požar obvladati vse. Kjer se zavist razšopiri, ne raste nobena čednost več v miru. V takem slučaju, če starši opazijo, da se otroci tožarijo in preganjajo iz zavisti, je najboljše ravnati tako, da puste zatoženca brez očite kazni, tožitelja pa pogosteje odločno spomnijo na njegove napake.

Katoliška škofijska cerkev v Konyang-u na Kitajskem.

Cerkev Notre-Dame v Konythéon. (Kitajsko.)

v tem, da se škodoželjno krohotajo, če kateri česa ne doseže, po čemer je hrepenel; če se mu kaj ponesreči, s čemer se je ponašal. Pokaraj tako trdosrčnost zelo užaljeno! Paziti pa je treba na otroke tedaj, kadar imajo med seboj kako barantijo, primerjajo in preminjajo svoje blago: ob takih prilikah se nekaterim čita na licih prav grda zavist. Posebno očita je pa nevoščljivost ondi, kjer se otroci med seboj zahrbtno tožarijo, drug proti drugemu spletkarijo, se drug v drugega zadirajo, drug drugemu najljubše reči skrivši končavajo — tu je pa zavidnost že prešla

2. Drugi opomin: Glejte, starši, da ne boste sami budili v otrocih nevoščljivosti! Res je sicer — in to smo ob neki priliki že zadosti poudarili — da ne morejo in ne smejo starši vseh otrok (če jih imajo več) voditi in vzgajati po enem kopitu, ampak da morajo upoštevati otrok različno naravo, starost, spol in še marsikaj drugega, kar zahteva, da se otroci njih svojstim primerno vzgajajo. Navzlic temu je pa treba staršem velike previdnosti, da ne bodo s pristranskim ravnanjem vzbujali med otroki nevoščljivosti. To je res križ: otroci žele biti od

staršev vsi enako ljubljeni in tudi starše sami ljubijo — a ljubezen ima ostre oči. Brž opazi, če ima kdo manjšo butaro v družini, ko bi lahko nosil težjo; če ima več svobode, ko bi mu je šlo manj; če ima več prednosti, ki jih ne zasluži. Ljubez — ali pa je že nevoščljivost? — težko vidi, če dobi eden zmiraj prvi in večji kos; če mu odločijo starši lažje in krajše delo, podtikajo skrivši kaj boljšega, dajejo več prostosti, naklanjajo preobilo hvale, naklanjajo mičnejša darila, napravljajo ličnejšo obleko. Zgodba o egiptovskem Jožefu in o lepi, pisani suknji se ponavlja v družabnem življenju še venomer naprej... Se celo tedaj, kadar z najboljšo voljo bodri svoje otroke na dobro, naj starši pazijo, da ne bodo s tem vne-manjem užigali v otroku smrdljive gorjave nevoščljivosti, ko mislijo zanetiti le sveti ogenj marljivosti in postrežljivosti. Seveda pa ni dosti blage volje v tistih starših, ki svoje otroke bodré tako: »Le brž ubogaj, da Micka prej ne pride!« — »Le pridno se uči, da boš djal bratca v žakelji!« — »Le brž pojej, če ne bom mački dala!« Kako nedolžne izpodbude so to na videz, pa koliko škode lahko povzročé! »Če

otrok potem plane,« piše o tem neki pisatelj, »čez krožnik ali skledo, da polize vse do čista, je navrh še pohvaljen: Tako, zdaj si pa priden — kmalu boš velik!« Pač — velik v nevoščljivosti!

Naj omenimo pri tej priliki še nekaj. Včasih je pa le koristno — prav zato, da se v otrocih pravočasno zatre nevoščljivost — če so starši ob kaki priliki namenoma malo pristranski, ko delijo otrokom dobrote. Kako to? Prvič zato, da bolj spoznajo ob taki priliki svoj drobiž, drugič pa tudi zato, da dajo otrokom priliko, naj se premagujejo in zatirajo medsebojno nevoščljivost: kdor je prejel več, tako jih bodo poučili — naj deli z onimi, ki ima manj; in kdor prejme tu in tam kaj boljšega, naj bo pa zato potrpežljivejši in uslužnejši onim, ki so bili zapostavljeni; naj jim volnejše pomaga pri učenju, pri delu; naj ne bo prvi pri igri, zabavi, in tako pokaže močno voljo v samozatajevanju. Tako se dá marsikaj v družini lepo izravnati, če so starši modri, njih ravnanju ugledno, in če imajo otroci spoštovanje pred vsem, kar ukreneta oče in mati.

(Konec prih.)

Vprašanja.

1. Katerim ljudem da Bog bolj zdrave otroke: ali revnejšim in skromno živečim, ali razkošnim in razuzdanim?

2. Kateri ljudje dosežejo večjo starost: ali suhi in mršavi, ali zaliti in rejeni?

3. Kateri ljudje pridejo ob vero: ali tisti, ki so skrbni v molitvi in radi bero dobre časopise; ali taki, ki jim je molitev deveta briga, brezbožno in proticerkveno časopisje pa vsakdanja hrana?

4. Ali imajo oni otroci, ki rastejo ob črnem kruhu, bolj zdrave zobe; ali tisti, ki imajo dosti belega kruha?

5. Kateri starši tišče svoje otroke v sokolska društva; ali taki, ki jih vidimo pogosto ali vsaj večkrat pri mizi Gospodovi; ali taki, ki se sv. obhajilu odtegujejo?

6. Kateri ljudje se hitreje prehlade: ali preprosto in na zraku živeči, ali taki, ki se mehkužijo in zavijajo?

7. Kateri starši so vestni in otroke v strahu božjem vzgajajo: ali taki, ki se z duhovščino dobro razumejo, ali taki, ki čezno po gostilnah zabavljajo?

8. Katerim ljudem je potrebna večkrat

zdravniška operacija v bolnišnici: ali tem, ki se vedno bašejo z mesom, ali onim, ki ga redko dobe na mizo?

9. Katera mati vzgaja otroke za vnete katoličane in dobre državljané: ali ta, ki jih krščansko ljubi in zato po potrebi tudi strahuje; ali ona, ki jim v »opičji ljubezni« vse prezre in vselej prizanese?

10. Kateri otroci so bolj zdravi: ali taki, ki letajo okrog v Adamovih podplatih; ali oni, ki so vedno obuti?

11. Kateri starši bodo vzgojili boljše otroke: ali tisti, ki vedno pridigujejo, uče, godrnjajo; sami pa z zgledom tega ne podpirajo; ali oni, ki nič kaj ne govore, marveč lepo krščansko živé in z zgledom uče?

12. Kdo je bolj zdrav in močen: ali človek, ki je vedno žejen; ali oni, ki nima nič žeje in redkokdaj pije?

Kdor hoče ta vprašanja pravilno rešiti, se mora držati pravila in redne običajnosti, ne pa izjem. Če je kje morda slučajna izjema, bi se moralo pristaviti, kako dobri bi bili taki šele v slučaju, če bi ne bilo nesrečnih in protivnih okoliščin!

Listek.

Belordeča cvetka.¹

Močno napuščena listnata streha moje skromne hišice je dajala komaj čutno varstvo pred žgočimi žarki južnega solnca. Vročina je kar valovala nad razpaljeno gladino počasne reke Lohali. Noben listič na drevesu se ni majal; še številni krilatci po vejevju so vtihnili, kakor bi bili omamljeni od vročega zrduha. Vse, tudi prebivalci zamorske vasi so iskali zavetja v zatišju bornih koč.

V tej tišini me vzdramijo tihi koraki, spremljani z brnenjem svetlih kovinastih obročkov, ki jih nosijo ženske, zlasti mladenke ob slovesnih prilikah na rokah in nogah. Nekdo se ustavi pred stopniščem moje hišice. Ozrem se. »Le bliže, dete« — pravim osemletni deklici, ki se plaho ozira, strmi in se trese. Na moje povabilo se povzpne po stopnicah, dvigne trikrat roki v pozdrav tako, da medeni obročki na rokah zacingljajo in zazvene, kakor cimbele.

Pred menoj je stala pristna hčerka afriške samote, polna preprostega, tam običajnega nakitja, ki je z njim hotela počastiti mene, tujega patra, belega človeka. Vsa medenina in kovina, ki si jo je nadela za nakit, je bila nanovo oličena, da se je lesketala kakor bi bila iz čistega zlata. Telesce dekličino je bilo pobarvano z neko ognjenordečo tekočino. Njen vrat je okrožal venec sijajno lepih, belih leopardovih zob. Tudi lasje so bili pretkani z belimi slonokostenimi palčicami, hkrati pa prepojeni na gosto z oljem, da je kar od njih kapljalo.

»Ali nisi ti Betačoa, iz vasi Songoli? Čujem, da znaš lepo peti. Pa čemu se tako bojiš, saj si mi dobrodošla.«

»Gospod, moja prava sestra Sina me je poslala k tebi. Sina ima istega očeta kakor jaz, pa tudi isto mater. Samo medve sva si tako v sorodu. Toda Sina je močno bolna; poslala me je k tebi. Ti si dušni zdravnik, pravijo ljudje. Sina je bolna; njeno meso je oženj in nič vode nima v sebi. Pridi, ozdravi Sino; kajti jaz jo ljubim, saj je otrok moje matere!«

¹ Zgodba, ki jo tu nudimo, ima svoje torišče na afriških misijonskih tleh. Ni povest, marveč zgled iz venca številnih enakih dogodkov, ki glasno pričajo o junaštvu v krstu prerojenih zamorskih kristjanov. Pozorišče te »belordeče cvetke« je kraj ob reki Lohali, ki je dotok veletoka Kongó sredi Afrike. Doživel in opisal je to zgodbo misionar Fraessle Jožef. (Vide: Fraessle Jos., S. C. J.; Kako mislijo in žive moji pračozdni črnici. Freiburg 1923. Herder.)

»Betačoa, tvoja bolečina je moja bolečina. Sine ne poznam, a grem s teboj. Pokaži mi pot do nje. Počakaj toliko, da poiščem zdravila zanjo. V dušo pa bo to zdravilo šlo seveda le, če mi Bog pomaga.«

Takoj sem vedel, da ima deklica pljučnico, ki ugonobi toliko črncev, ker so premalo oblečeni in zato preveč izpostavljeni vremenskim spremembam. Kar v naglici sem torej nagrabil, kar bi utegnil v tem slučaju rabiti: oranžnega cvetja za čaj, aspirin, platneno ruto in volnato odejo. Vzel sem tudi čelado zoper vročino, odtrgal nekaj zlatormenih oranž, poklical bolniško strežnico iz misijona in odšel. Betačoa pa mi je kazala pot. Naglih korakov smo dospeli do cilja.

Zadaj za kočo za ogrado je ležala Sina na mokrih tleh, da bi ji bilo bolj hladno; mati pa ji je v presledkih vlivala na prsa hladne vode. Tako navadno delajo črnici in s tem v svoji nespametnosti bolnike morijo.

Jaz sem seveda najprej poskrbel za suho ležišče iz bambusa, nanje sem dal nasuti listja banane. Udobna postelja je bolnici dobro dela. Da se osveži in jezik omoči, sem ji dal nekaj oranžnega soka, nato pa zelo sladkega čaja iz oranžnega cvetja. Na prsa smo ji položili mrzle obkladke, na vrh pa volneno odejo. Jaz sem se vrnil na dom; strežnica pa je ostala ter izvrševala še naprej moja navodila.

Takoj drugi dan pride Betačoa, ki je kar žarela od veselja, da je sestrici odleglo ter prosi spet sladkega sadja. Naslednji dan pa prilaze Sina sama, oprta na svojo sestro. Črnici namreč niso taki kakor mi; tudi bolezen jih ne more prikleniti na posteljo in jim vzeti svobode. Ko sem jo zagledal, sem bil najprej nevoljen, da moti zdravljenje. Nato sem si mislil, da je gotovo prišla radi tega, da si izprosi plačila ali dar, kakor imajo zamorci navado, če ozdrave. Miselnost zamorčeva je čisto drugačna kot naša! Mi plačamo zdravnika, ker se z bolnikom trudi, da mu pomaga, če more; zamorec pa si misli: pri bolniku si je zdravnik pridobil sloves izvrstnega moža in zato naj plača!

Toda Sina je pokazala plemenitejšo dušo: desni komolec je položila na levo dlan ter z laktjo in roko dajala poudarka svojim besedam. In pa rekla samo »Hvala lepa« ampak začela je po zamorski navadi naštevati prežete dobrote: »Beli pater, zdravnik božji, ti si mi izkazal veliko dobroto. Tvoja duša nas, črne otroke zares ljubi. Meni si postal oče! Bila sem

že skoraj mrtva, po tebi pa sem spet oživila. Vez, ki druží mojo dušo s telesom, se je že hotela pretrgati. Ti si mi pa spet zvezal dušo in telo. Ogenj je požigal moje prsi, — ti pa si ga pogasil s svojimi sladkimi sadeži...»

»Sina, ne jaz, ampak Bog, čigar delo opravljam, ti je dal novo življenje, ker te ima rad. On je tvoj oče. Njemu se zahvali in njega ljubi! Ampak deklica, bolezen v tebi še ni ugasnila. Pojdi in ostani v svoji koči; kar ti bo rekla strežnica, to stori. Če jo boš natančno ubogala, potem lahko vsak dan pošleš k meni svojo sestro, da vzame pri meni za te hrano, dokler ne boš spet pri moči.«

Zadel sem na hvaležno polje. Sina je ubogala in ozdravela. Takoj nato je prišla k pokuku, da bi se učila Boga, ki ji je rešil življenje, spoznavati in ljubiti. Ni pa bila lahka stvar, dobiti za to dovoljenje očetovo. Dočim so dečki, ko le nekoliko odrastejo kmalu sami svoji, se vedejo starši napram deklicam čisto drugače. Žive namreč neprestano v strahu, da bi jim ne ušle in da ne bi izgubili kupnine, ki jo tako željno pričakujejo od snubačev. (Pri črnih v Afriki ne dajejo starši dote hčeram, ko jih omože, marveč ženin plača odkupnino. Starši takorekoč svoje hčere prodajo tistemu snubcu, ki več plača. Plačujejo pa v blagu. Op. ured.) Toda Sina je znala očeta prepričati, da je ostala pri življenju le vsled zdravil misijonarja in z božjo pomočjo in tako ji je nazadnje oče molče dovolil, da je deklica hodila h krščanskemu nauku. Vsa tri leta svojeja katehumenata niti en dan ni zamudila pouka in molitve. Ko je izpraševanje dobro prestala, sem ji na Vstajenje Gospodovo pri krstu podelil novo življenje v Kristusu in ji dal ime Elizabeta. Njene blesteče oči so pričale, kako srečna je njena duša in kako zelo je vesela. Njeni krepki odgovori pa so jamčili, da ima odločno voljo, neomadeževano ohraniti krstno nedolžnost, ki jo je upodabljala njena bela krstna obleka, in da hoče res krščansko živeti ter svojim tovarišicam svetiti na potu do Boga.

Med sveto slovesnostjo je zunaj stala in skozi odprta cerkvena vrata gledala njena sestra Betačoa v poganskem prazniškem lišpu. Sicer je večkrat izjavljala: »Ene duše sem s Sino«, vendar pa ni poslušala sladkih vabil njenih, naj hodi tudi k pouku. »Plesati hočem in plavati, ribe loviti in ribe jesti. Ta pouk pa napravi lakoto, rib pa ne da,« tako je zagovarjala svojo neodločnost.

Življenje Elizabetino je bilo misijonarjem v tolažbo, kristjanom in katehumenom v spodbudo. Prikupila se je velikim in malim. Zvesto vztrajno je živela po veri. Vsako nedeljo je

bila pri mizi Gospodovi. O praznikih je s svetim spoštovanjem vzela iz shrambe svojo belo krstno obleko, da jo je imela pri službi božji in pri svetem obhajilu; nato pa jo je spet skrbno spravila, da bi se ne umazala. Se bolj pa je pazila na svojo dušo, da bi čista ostala sredi poganske skvarjenosti. Če je molila, je svoj pogled upirala v podobo Križanega Zveličarja; njene ustnice in dvignjene roke so pričale o notranjem ognju pobožnosti. Pod križem Zveličarjevim se je krepila za boj. Boj se je pričel in Elizabeta ga je dobro prestala.

Bilo ji je že nekako trinajst let. V tej starosti so črne deklice redkokdaj še pri svojih starših. Tu se nekega dne prikaže v vasi Songoli neki že starejši mož, Mokulu, iz rodu Turumbu, ki je bil v deželi znan kot zdravnik in čarovnik in imel že 28 žena. Pred očetom Elizabetinim veli svojim nosačem obstati in položiti preden lepo kupnino: 200 svetlih bakrenih obročkov, 5 sulic, 20 bojnih nožev, dolgo mrežo, kozo in psa. »Stej stavec«, zavpije nato. »Ali ti taki zakladi nič ne povedo? Tvoji naj bodo; a zanje mi daj svojo hčerko za ženo«. Oče pase lačne oči na mikavnih stvareh pa molče prevdarja. Kar naenkrat pa se zadovoljno namuzne, ploskne od veselja z rokami in zakliče: »Prav je, kupčija je gotova. Sina, Sina, pojdi sem! Tukaj je tvoj mož! Proč moraš iz moje hiše, zdaj si njegova. Odidi z njim v vas Turumbujcev!«

Elizabeta se ni malo ni prestrašila. Saj je poznala navade svojega rodu in tužno usodo deklisko. Jasno ji je bilo, da nima sama nič odločevati: poganski oče svoji hčerki ne dovoli izbirati. Prodana je in odpeljali jo bodo, če treba tudi zvezali, nesli, vlekli. Dobro je pa tudi vedela, kaj je njena krščanska dolžnost. Že velikokrat je premišljevala, kako bi našla izhod, kadar bo prišla odločivna, nevarna ura. Pri krstu se je mnogoženstvu odpovedala in Bogu zvestobo prisegla. Tudi svojemu očetu je to že davno zaupala. On pa je molčal in jo tako pustil v zavesti, da ji dovoljuje, naj se svobodno poroči po krščanski postavi. Zdagga je pa »kupčija« premočila, da jo je prodal kakor poganko.

Elizabeta si je dala opraviti okoli koče; hkrati pa je tudi že dozorel sklep, ki ga hoče izvršiti. Medtem, ko sta oba ne preveč rahlotna mešetarja vezala obroče po petindvajset skupaj, zraven pa se obilno zalivala z osvežujočim palmovim sokom, se je Elizabeta počasi zmuznila za sosedne koče, potem pa je neopaženo izginila v gostem in temnem pražozdu. Več dni se je skrivala pod koreninami drevesa mombali, ki so na široko razrašene. Nihče ni našel skrivališča razen

Betačoe, ki je sestri skrivaj donášala hrane in novic. Enkrat pa je Elizabeta vendar prišla prav zgodaj, ko so v kočah še vsi spali, skrivaj na misijonsko postajo. Komaj sem odprl cerkev, me je že prosila za svete zakramente. »Zakaj pa tako zgodaj?« jo vprašam. — »Zato, pater, ker moram spet hitro naprejl« — Preden se poslovi, me kratko vpraša: »Kajne, oče, krščanska deklet se v nobenem slučaju ne sme

dati prisiliti, da bi vzela pogana, ki ima že veliko ženâ?« — »Da, dete, prav praviš. Vendar pa moraš to tudi svojemu očetu povedati, in sicer pravočasno, da te ne bo izročil kakemu poganu.« Kmalu je zapustila cerkev, ker se je že svitalo. O tem, kar se je zgodilo, pa ni povedala ničesar, drugače bi jaz že dobil primerno pot za rešitev, kakor pozneje še v mnogih slučajih.

(Dalje.)

Poživimo naše mladeniške družbe.

(Jan. Črnilec.)

Naša doba in naš čas sta postala tako prazna. Poklicno delo, skrb za vsakdanji kruh, najžalostnejši boj za obstanek, javno mnenje, ki vse, kar je lepega in globokega bojkotira, materializem in sebičnost — vse to je današnjega človeka ubilo. Vse ozračje, v katerem se mlad človek giblje, je tako, da prav lahko izgubi vero in nrvnost. Vsa njegova okolica mu vero hladi, mrzi in ruje iz srca, alj pa mu jo potisne v kak kotiček.

Versko življenje naših fantov — kako plitvo je povečini! Dasi se je učil vsak fant katekizma, dasi ima morda še dobre, verne starše, vendar ga samo to ne obdrži na površju; kajti zunanji vplivi (šola, časopisi, gostilna, družina in dr.) so večkrat tako veliki, da mora imeti mladenič jako trdno voljo, ako hoče premagati zasmehovanja in preziranja, ako hoče ostati zvest svojim najdražjim verskim svetinjam. Življenje naših fantov po veri — kako je dostikrat slabo! Kako suhoparna molitev, kolikor je sploh je; kako kratka in medla priprava in zahvala pri sv. obhajilu; kako negotova pripravnost in voljnost pri sv. spovedi! Neki ljudski misijonar je nekoč izrekel tole sodbo, ki za nekatere kraje gotovo ni pretirana: 70% naših fantov je za spoved slabo razpoloženih in slabo pripravljenih. Ni čuda, če potem sploh izgine veselje do sv. zakramentov. Pač najdemo tudi izredne značaje, prave stebre, ki sami vse premagajo; a to so izjeme, so bele vrane, izvoljeni otroci milosti božje.

Kaj pa fantovska nrvnost? Fant hoče biti prost, popolnoma prost in nikjer in od nikogar oviran. Toda koliko jih je, ki v blaznem hrepenenju po neomejeni svobodi zagazijo v močvirje nemoralnosti in se svobodno uklenejo v poniževalne verige raznih strasti. In taki fantje ne vidije čeri, ne močvirij, v katerih se končujejo s cvetjem hipne naslade nastlane poti. Le orjaški Herkuli — z bistrim pogledom in močno voljo — najdejo pravo pot na usodnem razpotju. Na krivih stezah se Solnce kmalu skrije, krščanske smernice otemne in tisoči nadebudnih mladeničev se izgube v teminah mlačnosti in nevere. Ne gre tu za ljuljko, ki bo vedno med žitom, ampak žito samo je bolno. Skrb vseh dobrih bodi, da to žito ozdravi.

Nihče ne sme stati križemrok in samo od daleč opazovati to žalostno stanje naše moške mladine, marveč se mora vprašati s sv. Pavlom: »Gospod, kaj hočeš, da storim!« Imamo močno, izdatno, sigurno učinkujoče sredstvo, da obvarujemo našo moško mladino, cvet naroda, versko-nrvne pogube. In to sredstvo je mladeniška Marijina družba.

Gotovo želi Marija biti našim mladeničem, ki so nekako versko-nrvno zaostali, prav posebno skrbna Mati. Marija hoče, da jo naši mladeniči gledajo kot najlepši vzor: veliko svetopisemsko Ženo — Mater svetega veselja in lepe ljubezni — Ženo v solnce odeto, dvanajst svetlih zvezda okrog glave, pod nogami pa spremenljivo luno in

staro kačo, onega lažnika od začetka, ki z lažjo in videzom zapeljuje in ugonablja toliko naše moške mladine. Marija hoče v krvaveče rane naših fantov vsaditi zubelj svoje ljubezni. Obnovitev zveze z Bogom po Mariji mora biti danes, jutri in vselej naše geslo, saj je tudi Marijino.

Tudi naš Gospod, kot poseben ljubitelj moške mladine, želi, da naši mladeniči vzljubijo njegovo Mater in se po njej vzpnejo čedalje bliže njegovemu Srcu. Če je samemu Sinu božjemu bila Marijina ljubezen sladka, ali naj bo našim fantom grenka? — Neštetokrat trdimo, mladina naj prejema najmanj mesečno sv. zakramente. Res, tu dobi mladenič s posvečujočo milostjo posebne moči za božje in dejanske čednosti; ako se pomnoži posvečujoča milost, pomnože se tudi te moči. Zraven teh dobrot pa sv. pokora podeljuje moči, da se mladeniči laže varujejo povračanja v greh; sv. Reš. Telo pa vnema posebno ljubezen do Boga in Marije, in sploh kot dušna hrana utrjuje in razvija vse dušno življenje. Kadar bodo naši fantje prejeli mesečno sv. zakramente, kar zahtevajo pravila Marijine družbe, takrat bodo fantje po želji Jezusovi in Marijini.

Dalje, tristoletna zgodovina govori za poživitev mladeniških Marijinih družb. Mladeniči so bili prvi Marijini družbeniki, Marijina družba ni nikaka predpravica ženstva. Leta 1563. je jezuit P. Janez Leunis zbral prvo četo gimnazijcev pod praporjem Marijinim. Iz te peščice je kmalu vzrasla velikanska armada bojevnikov zoper tedanje največje krščansko nevarnost: protestantovstvo. Komaj je bila v Rimu kanonično ustanovljena prva kongregacija, imenovana »Prima primaria«, se je že sestala v Ljubljani l. 1605. prva slovenska Marijina družba; dvanajst gorečih mladeničev se je posvetilo Mariji. Šele leta 1751. so bile dovoljene Marijine družbe ženskemu spolu.

Češki jezuit Swoboda je spisal veliko delo o zaslugah moških Marijinih družb za obnovitev katoličanstva na Češkem, Moravskem in v Šleziji v protestantovski obli. Vsebinsko tega dela je strnil v tale stavek: »Če bi me kdo vprašal, kdo ima neposredno zaslugo za rekatolizacijo, ali jezuitje ali Marijine družbe, bi jaz prisodil palmo kongregacijam.«

Za prvenstvo moških Marijinih družb govori nadaljnji razlog, ki ga ne smemo prezreti. Poglavarji katoliške Cerkve, rimski papeži sami, so moške Marijine družbe že

od prvega početka ne le odobraval, ampak tudi zelo priporočali ter z raznimi duhovnimi dobrotami izredno obdarjali. Gregorij XIII. jim je dal celo častni naslov: »Sole vzelecanja!« To pač zato, ker hodijo Marijine družbe ravno in neposredno pot do zadnjega cilja. Po Mariji imamo najimenitnejšo bližnjico k Jezusu.

Don Bosko, veliki vzgojitelj zanemarjene moške mladine, je vodil mladeniče po Mariji, Pomočnici kristjanov, k Bogu in je žel čudovite uspehe.

Voditelji Marijinih družb iz vseh slovenskih škofij, zbrani ob I. slovenskem Marijinem kongresu v Ljubljani, izjavljajo: »Ker moramo versko vzgajati prav tako moško kakor žensko mladino, ker so bile kongregacije sprva namenjene samo moški mladini, in so imele skoro 200 let samo moške člane, ker moramo naše moštvo vendar že enkrat dvigniti iz verske mlačnosti, ker nam dajejo drugi narodi krasen zgled, kaj se da v tem oziru doseči, zato se vsem duhovnikom priporoča, naj skušajo uvesti po vseh župnijah tudi mladeniške in moške kongregacije.«

Končno uči izkušnja, da je za fanten najboljšev vzgojno sredstvo Marijina družba. Kaj boljšega in primernejšega za versko-nravno vzgojo moške mladine bo težko kdaj dobiti. Tu imamo fante vsaj od časa do časa pred seboj, ono mladino, ki je versko-nravne vzgoje najbolj potrebna. Tu moremo prav njej poudariti tiste verske in npravne resnice, ki najgloblje posegajo v njeno življenje. — Jedro in podlaga vsemu krščanskemu napredku so res dobro opravljene spovedi in večkratno sv. obhajilo. Veselje in hrepenenje po sv. obhajilu pride samo od sebe, če sta spoved in sv. obhajilo res dobro opravljena; v Marijini družbi pa se more nato najbolj vplivati.

Iz teh naštetih razlogov moramo dvigniti vse sile, da se fantovske Marijine družbe oživijo, obnovijo in okrepijo tako, da bodo prinesle poleg teoretičnega tudi še resnično in dejansko krščanstvo v mladih srcih. Geslo vseh vernih Slovencev, predvsem duhovnikov, bodi: Delajmo z vsem srcem, da privedemo kolikor mogoče veliko moške mladine pod zastavo Marijino!

Dotaknimo se še najvažnejšega vprašanja: Kako naj poživimo mladeniške Marijine družbe?

Mladeniške Marijine družbe so bile svoječasno tuintam ustanovljene, seveda ne v tolikem številu kakor dekliške. Če bi bile istočasno ustanovljene z dekliškimi,

bi imeli danes tudi lahko več cvetočih mladeniških Marijinih družb. Izmed ustanovljenih pa le nekatere dobro uspevajo, druge dremljejo, nekatere so zaspale. Zadnji čas je, da se to popravi.

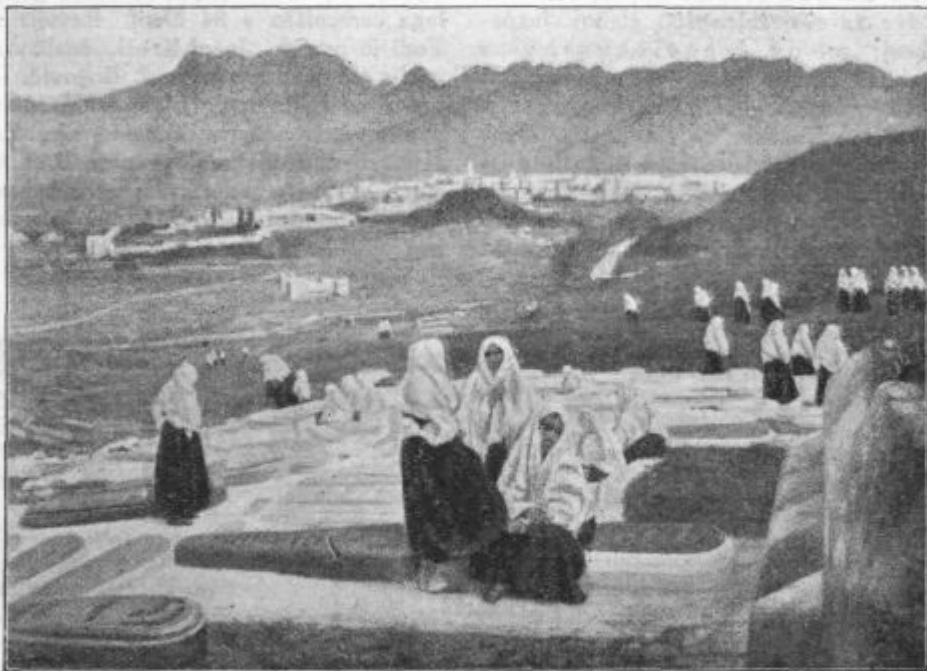
Začnimo takoj, ne odlašajmo, ker čim dalje odlašamo, tem težje bo šlo; kajti mladeniči — sami sebi prepuščeni — se ne bodo boljše ampak slabšali.

Vsi sodelujmo; duhovniki in starši, povsod in po vseh župnijah, da se tako prepreči ugovor o novotarijah v cerkvi.

Ustvariti je treba javno mnenje za mladeniške Marijine družbe! Kako? Z govori v cerkvi in v osebni občevanju. Pri-

Vpoštevajoč pregovor: iz malega raste veliko, kaže najprej začeti z Marijinim vrtcem ali s šolsko kongregacijo. (Glej »Bo-goljub« št. 10.)

Dober pomoček pri snovanju Marijinih družb za fante so duhovne vaje. Ob duhovnih vajah pritrkajo na našo dušo sli izven sveta, ki so nebeški; zdi se nam ob duhovnih vajah, kot bi nas prišla dobra očetovska roka in nas dvignila ven iz zemlje, ko gremo sami vase zamišljeni v svet nevsakdanjosti. Tu bodo spoznali fantje globokost vere in pa tudi potrebo, da po tej veri žive. Vsak, ki je že priredil duhovne vaje, to potrjuje. Za udeležbo pri du-

**Ŕokopališče ob marokanskem mestu Tetuan.
Ŕalovanje in molitev na grobeh.**

merni bi bili govori o teh-le stvareh: Moški bodite povsod prvi; fantje, ne bojte se ljudi ampak Boga; fantje na plan!; tudi za moške je pobožnost in kaj je pobožnost; kaj fantu koristi Marijina družba; kako je drugod z Marijinimi družbami; kako z mesečnim prejemanjem sv. zakramentov. Ne smemo pozabiti kope ugovorov, ki se bodo pojavili; treba jih je točno in pravilno rešiti.

Obenem je treba razpečavati za fante namenjeno knjižico: »Fantič le gor' stan!« Knjižico bodo fantje radi brali, ker je prav fantovsko pisana (včasih še preveč) in jim bo vzbudila vsaj vest.

hovnih vajah je treba agitacije, če treba potem tiskanih vabil. Za duhovne vaje moremo dobiti redovnike, ali pa priskočijo duhovniki drug drugemu na pomoč. Tudi »Dom duhovnih vaj« v Ljubljani čaka na obisk. Stroškov ne bo nikomur žal.

Dobro je tudi dati moškim povsod prednost; pri ženstvu — če je pametno — ne bo radi tega zamere. Določimo jim prvo nedeljo, nedeljo Srca Jezusovega za shode in skupna sv. obhajila. To nedeljo naj imajo moški prednost na obeh straneh spovednic; skupno obhajilo med sv. mašo.

Ugovor: »Ni nič s fanti« ne drži! Kdor se bo res trudil za fante, bo tudi z božjo

pomočjo vsaj nekaj dosegel, četudi sam teh sadov ne bo videl.

Pri tej priliki opozarjamo še enkrat na »Knjigo o Mariji«. Spomin na

I slovenski Marijin kongres v Ljubljani. Dajmo jo fantom v roke! Saj ni mogoče, da bi ne učinkovala in jih ne ogrela za Marijo. — Op. ur.

Seznam dijaških Marijinih družb.

Ljubljanska skotija. V stolnici; akademska 25 članov, za višješolce 35 članov, za nižješolce 42 članov, za bogoslovce 60 članov; v Marijanišču: za gimnazijce 50 članov (odseki: evharistični in misijonski); pri o. lazaristih: dijaška v Marijinem domu 27 članov; pri o. jezuitih: za višješolce 40 članov; dve za nižješolce 100 članov (uspevajo dobro); pri o. frančiškanih: za akademike 40 članov (shod vsak teden; sv. obh. I. ned. v mes.). — Dijaška kongregacija Matere božjega Pastirja v Kranju 104 člana (uspeva povoljno; včlanjenih 37% vseh dijakov). — Dijaška kongregacija, razdeljena v višjo in nižjo skupino, v Novem mestu 71 članov. (Pod vodstvom P. Krizostoma Sekovaniča

uspevala zelo dobro. Izgledi za bodočnost niso razveseljivi, ker prihaja malo kmetskih fantov na gimnazijo. Mestni odidejo po večini že mladi k Sokolom).

V Mariboru imajo dve Marijini družbi za srednješolce: gimnazijsko in realčno. Gimnazijska se je lani omejila samo na gojence malega semenišča s 84 člani. Razvija se lepo. Vodi jo prefekt Jožef Krošl. Realčno kongregacijo pa vodi profesor J. Bogovič. — Nujno potrebno bi bilo, da bi se v Mariboru ustanovile sledeče nove kongregacije: Za dijake gimnazijce izven malega semenišča; za gojence moškega učiteljišča; za mladenke ženske pripravnice. Učiteljišče pri šolskih sestrah ima seveda lastno kongregacijo.

V premislek!

Na Dunaju izhaja za mladeniče list z imenom »Unsere Fahne« (Naša zastava). Naslovna slika predstavlja zalega mladeniča, ki ponosno drži Marijino zastavo v rokah. Gleda v daljavo in višavo. Zdi se, kakor bi vabil mladeniče vseh jezikov, tudi slovenske, naj se uvrste za zastavo. Čudno je, da se pri nas fantje tuintam tako malo zanimljejo in tako malo navdušujejo za tako veliko in idealno stvar, kot je Marijina slava! Kako so ponosni koroški fantje na svoje glasilo, in kako so navdušeni za svoje mladeniške Marijine družbe. In mi? Se vedno se nas držijo stari predsodki, kakor da so Marijine družbe le za dekleta! Če lahko nemški fantje tako ponosno dvigajo Marijino zastavo, zakaj bi je mi ne? Ali imajo oni drugačne cilje pred seboj, kot jih imamo mi? Ne! Nekaj drugega je. Tam se zavedajo, da je prišel čas, ko mora biti vsak pravi katoličan obenem cel apostol, ko se mora vsak katoliški mladenič

povsod in ob vsaki priliki boriti z nasprotniki vere; ko mora pobijati tudi vsak kmetski fant brezversko časopisje, ki se čedalje bolj šopiri in hoče okužiti vse, kar je dobrega. Nevera in pohujšanje prodirata v zadnjo gorsko hišico. Razuzdanost in pijanost razsajata in plešeta v hitrem diru po deželi. Glas harmonike opaja mlade duše ter jih vabi tja, kjer se ubija poštenost.

Mladeniči, fantje! Naš čas je prišel! Ob kmetski vojski so se nekaj zbrali vsi slovenski fantje in moške kot eden na dogovorjeno znamenje. Nad sovražnika so šli skupno z zavestjo, da je v slogi moč. Naših skritih in javnih sovražnikov je danes polno v deželi. Uvrstimo se v Marijino bojno četo. Dogovorjeno znamenje je Marijina zastava! Boječnost, strah pred grešnimi ljudmi, omahljivost — taka plašila slovenskega mladeniča ne odvrtajo od Marije. Pogum, da nas ne zadenejo

Zveličarjeve besede: »Kdor se mene sramuje pred ljudmi, tega se bom tudi jaz sramoval pred svojim nebežkim Očetom!«

Mladenci! Marijina družba naj se ne prišteva molitveni bratovščini; ne, kongregacija je torišče resnega in vztrajnega dela za Marijino čast, za lastno poštenost pa za dušni blagor bližnjega. Ali niso ti cilji najplemenitejši? In slovenski mladenič naj bi se ne ogrel zanje! Zato še enkrat: Vsi dobromisleči pod zastavo Marijino! Naš čas je tu!

Povsod hočemo biti prvi; bolj močni, bolj modri, kot drugi. Le tam, kjer je najbolj naše mesto, tam nas ni, tam smo se umaknili. Zadnji čas je, da se vzdramimo in zavemo. Vzemimo zopet mi povodce v roke in pokažimo, kaj zmoremo in kaj znamo. Če delajo mladenke s srcem za veliko idejo: »Vse prenoviti po Mariji«, delajmo mi z razumom in kažimo jim pot. Mladenci in fantje! Nič ne bomo odlašali. Edino pod Marijinim vodstvom si bomo ohranili poštenost in zagotovili srečo.

Versko-prosvetne iskre.

Senca in science. Cudna je ta dežela — Francija. Toliko lepega se nabaja tam; toliko vzorov svetosti, toliko zglednega krščanstva! Na krmilu so pa ljudje, ki vladajo vprav protikrščansko. Ta uganka je rešena, če slišimo, da je samo v državnem zboru ondčnem in v senatu 33 takih zastopnikov, ki so sodno ločeni od svojih ženâ, 7 jih je pa takih, ki imajo tožbo za ločitev. — Povsem soditi, bodo vsi, ki katoliško čutijo, pri prihodnjih volitvah napravili s takimi ljudmi pošten obračun.

Pravi vzrok, da je v severonemških in poreskih škofijah nazadovala vnema za večkratno prejemanje sv. obhajila, je — tako pravijo poznavalci razmer — prevelika skrb za telo in pa pretiranost v športu in zabavah. Kogar se prime ta strast, nima več umevanja za kaj višjega. »Dvema gospodoma ni mogoče služiti.« Saj je tako, žal, tudi pri nas.

Neumljivo — pa je le umljivo, V Berlinu se silno množe samomori. Eno zadnjih nedelj si je končalo življenje osem oseb; šest se jih je pa poskusilo usmrtiti. Vzrok? ... Slabo in grešno življenje — nevera.

Po taki hrani — mora svet znoretí. Solski list v mestu Bernu je objavil tole zanimivost: Od 3300 učencev in učenk hodi v kino 2750 otrok!! Kaj vse so morali gledati! Pretrepavanje 1914 krat; prepir med možem in ženo 1286 krat; pijance 1350 krat; zvodstvo 1160 krat; prešuštvo 1120 krat; umor 1214 krat; rop 1645 krat; tatvino 1179 krat; samomor 765 krat... To se ponavlja podobno tudi po drugih mestih. In ob takem javnem pohujšanju naj bo mladina dobra! In kaj vse opazuje mladina po izložbenih oknih raznih trgovin! Postave zoper nemoralnost v sliki se dajejo, toda kje so tisti, ki bi skrbeli, da bi se postave spoštovale!

Mesto kalifov... Pred več ko tisoč leti, ko so Mavri zasedli južne pokrajine na Španskem, so kalifi dvignili do nepopisnega sijaja

osobito mesto Cordova. V tem središču takratne mohamedanske slave je bilo čez milijon prebivalcev, ki so imeli okrog 3000 mošej (molitvenic). Bajno-razkošno je pa bil opremljen grad Medina-az-Sahra, ki ga je bil dal Abd-ur-Rahman III. sezidati za svojo ljubljeno ženo. 25 let je bilo pri delu zaposlenih 10.000 mož. 4300 marmornatih stebrov je nosilo ogrodje in galerije. Vrata so bila iz slonove kosti in ebenovine; na dvoriščih so bili postavljeni zlati levi z očmi iz dragocenih biserov, ter so jih porabili za vodohrame pri vodometih. V posebni vdolbini je bila postavljena soha vladarice iz čistega zlata. 3700 dečkov in 12.000 evnuhov je služilo v tem ogromnem poslopju. — Danes od te slave ni ostalo ničesar več...

Kako sijajna bivališča je imelo človeško bitje, žena mohamedanskega vladarja! In bivališča Odrešnika sveta? O, tako revna so tu in tam, tako skromna, da je človeku kar tesno pri srcu. Ali mora tako biti? Ali bi se ne dalo ničesar storiti za olepšanje tabernaklja, ki naj bi bil iz dragocene snovi ali kovine! Če je v tvoji občini vse v redu, pa poznaš v bližini revno cerkev, kjer je bivališče božjega Zveličarja tako, tako berno, da ni več prav, ali bi se ne dalo kaj storiti za izboljšanje?! Premisli!

Nova pobuda, da se uvrstimo med častilce božjega Srca Jezusovega, je tudi v dejstvu, da so se med šesterimi sveto živečimi osebami, ki so bile v tem letu prištete med svetnike, štiri prav posebno odlikovale v češčenju presv. Srca Jezusovega. Predvsem ljubezniva sv. Mala Terezija, ki je zato v litanijah — njej na čast sestavljenih in za zasebno pobožnost namenjenih — dobila pomenljiv in lep pridevek »iskrena častivka Srca Jezusovega«. Prav tako je pospeševala to češčenje sv. Magdalena Zofija Barat, ki je dala novi od nje ustanovljeni ženski kon-

gregaciji naslov »Dames du Sacré Coeur« — Gospe najsvetejšega Srca. Ta družba je že razširjena po vsem svetu. — Janez B. Eudes, ustanovitelj »Misijonskih duhovnikov Jezusa in Marije«, je tudi bil goreč pospeševalec pobožnosti do Srca Jez. in Marijinega. Potem pa sv. Peter Kanizij, apostol Nemčije in Avstrije. Tudi on spada med one izvoljene duše, ki jih je Zveličar priklenil na svoje Srce še preden je bila vpeljana pobožnost Srca Jezusovega. Z besedo in dejanjem se je izkazoval kot apostol presv. Srca, zato je pa bilo njegovo prizadevanje povsod oblagodarjeno. Naj bi omenjeni svetniki tudi nam izprosili milost, da postanemo goreči častilci presv. Srca Jezusovega.

Brezbožnežu je na poti vse, kar je krščanskega. Španska dežela je — kakor znano — povsem katoliška; tudi vladarska družina se odlikuje po svoji vernosti in zgledni zvestobi do katoliške Cerkve. To pa ni vseč številnim anarhistom, ki imajo svoja gnezdišča po veli-

kih mestih, osobito v Barceloni. Znano je, kako je tam svoj čas anarhist Ferrer s svojimi privrženci divjal: kako je požigal cerkve in samostane, kako je preganjal duhovnike itd. Ko je bil ta divji povzročitelj strašnega ubojstva obsojen na smrt, je bil pokonci ves svobodomiseln in prostozidarski svet. Brez dvoma so zadnji barcelonski atentati zopet čin Ferrerjevih privržencev. Ko se je nedavno kralj Alfonz s svojo družino v posebnem vlaku bližal Barceloni, so še pravočasno odstranili bombo, ki so jo našli blizu mesta ob tiru. Bila je pritrjena na žico, da bi jo bili anarhisti užgali od daleč. Prav tako so našli enako morilno orodje v cerkvi, kamor se je hotel kralj peljati k službi božji. In še neka tretja peklenska zanka je bila zanj nastavljena. — Špansko ljudstvo je prirejalo svojemu kralju ob rešitvi iz toliko nevarnosti povsod veličastne manifestacije. Neštete množice so dohajale v Madrid, da izkažejo svojemu vladarju spoštovanje in vdanost.

Po svetu.

Lepa daritev, še lepša posvetitev. One dni je prišel tudi nadškof iz glavnega mesta braziljanske države, Minas Geraes, ki se imenuje Bello Horizonte (Lep razgled), na svetoletno pobožnost v Rim. Sprejet je bil pri sv. očetu. Pri tej priliki je izročil poglavarju sv. Cerkve zbirko vseh draguljev, ki se dobivajo v rudnikih države Minas Geraes. Dragoceni kamni so vdeleni v spominsko tablo z lepim spremstvom ali posvetitvijo ondotnega predsednika. Glasi se: »Njega svetosti papežu Piju XI. se spoštljivo poklanja predsednik države Minas Geraes, ki nje ljudstvo živi, deluje in napreduje pod vplivom katoliške vere, kateri bo ostala vsekdar njega dragocen zaklad.«

Ali je to samo slučaj? ... Po obvestilih bavarskih časopisov se je pripetilo v kraju Waldersdorf (Oberfalz) tole: Leta 1918. je ob velikem požaru bila ranjena neka ondotna mladenka na hrbtnici. Vsled tega je shromela in nato še oslepela. Prosila je v goreči molitvi pomoč bl. Male Terezije. Prav na dan, ko je bila Mala Cvetka slovesno pri-

šteta med blažene (1923), je omenjena mladenka zopet spregledala. Ostala je pa še dalje hroma. Ko je bila letos, 17. maja, Mala Cvetka prišteta svetnikom, je prenehala tudi ohromelost ponosrečenega dekleta, in sicer popolnoma, tako da se more po sedmih letih lahko pregibati.

Dosledno. Otok Malta v Sredozemskem morju, južno Italije, je slovesno in uradno priznal, da velja katoliška vera kot državna vera. Malta spada pod angleško oblast, ima pa svojo zbornico. Prebivalci so vsi katoličani.

Protí kletvini so z vso silo nastopili zlasti po Italiji. Ne samo, da opozarjajo na ostudnost kletvine razni lepaki, tudi velik kongres so sklicali naravnost v Rimu. Pri tem velikem shodu (v dneh od 24. do 26. sept.) so sodelovali zastopniki državne oblasti in najodličnejše osebnosti vseh stanov. Pokroviteljstvo je pa imela kraljica Jelena.

Posredovalec za mir. Vseučiliški profesorji iz Pekinga so se obrnili brzojavno na sv. očeta Pija XI. ter ga prosili, naj posreduje, da nastane mir na razburkanih tleh kitajskih, zlasti v Šangaju, Kongkongu in drugod. Sveti oče je najprej ljubeznivo odgovoril, nato bo

pa zastavil svojo moč za pomirjenje med tuji in domačini, če bo našel dobro voljo med tistimi, ki so povzročitelji nemirov ter nauhujskani — kakor se čuje — od boljševisma.

Slavnost v spomin na prvi vesoljni cerkveni zbor v Niceji (325) se izvrši 15. nov. letos v cerkvi sv. Petra v Rimu. Pri slovesni sv. maši po grškem obredu bo navzoč tudi sv. oče Pij XI. sam. Zadnjikrat je bila taka sv. maša po grškem obredu leta 1907., ko se je praznovala 1500. obletnica smrti sv. Janeza Krizostoma.

Velik marijanski praznik so imeli na dan Marijinega imena, ko je bila slovesno kronana svetovnoznan podoba v božjepotni cerkvi »Mariaschein« na severnem Češkem. Letos so praznovali ob enem 500 letnico, odkar obstoji ta sloveča božja pot. Do 50.000 vernih katoličanov se je bilo zbralo k slovesnemu kronanju; večerne procesije se je udeležilo 15.000 oseb s svečami. Kot papežev zastopnik je bil navzoč praški nadškof dr. Kordač. Ta slavnost je kakor svetla točka v mračnih dneh kulturnega boja, ki sili na dan tudi v češkoslovaški republikli.

Lepa smrt. Pomožni škof v Paderbornu dr. Hähling je 30. avgusta dopoldne bil pri slovesni sv. maši v stolnici, se je udeležil ob dveh popoldne petih večernic; med peto in šesto uro je molil brevir na vrtu pred svojo hišo. Ko je končal, je hotel iti nazaj v hišo; toda pred vhodom se je onesvestil in zdrknil na tla. Može so prihiteli in ga nesli v sobo, kjer mu je neki jezuit takoj podelil zakrament maziljenja — nato je pa v par minutah izdihnil.

Če je res. Listi so pisali, da je Vatikan potom kupčijske pogodbe prišel v last zemljišča, ki sega od vatikanskega vrta pa do morja. Vatikan bi tako imel lastno pristanišče, kar je velike važnosti, ker bi za slučaj kakih homatij vnanji zastopniki nemoteno lahko prihajali k svetemu očetu.

Razno. Škof A. Hickley (Providence v Severni Ameriki) je napravil za ustanovitev višjih deških šol trikratno zbirko. Prva je donesla 350.000, druga 575.000, tretja 1.000.000 dolarjev. — Meseca avgusta je kljub vročini došlo v Rim okrog 20.000 tujcev-romarjev. — Čedalje več prošelj prihaja v Vatikan, naj bi se pospešilo svetniško postopanje glede pokojnega papeža Pija X. Na zopetno obletnico smrti njegove je došlo toliko vernikov na njegov grob, da so morali cerkev za nekaj časa zapreti. — Papež je sprejel v avdijenci 700 sprevodnikov rimske cestne železnice; vsi so člani apostolstva molitve. Sv. oče je sam vse obhajal. — Kardinal O'Connell v Bostonu ima navado, da sam podeli zakrament svete

birme novim konvertitom (ki so prestopili v katol. Cerkev). Letos je bilo 1200 takih birmancev. — V Monakovem so dali prenoviti podobo Marijino pred mestno hišo. Ta znana podoba je bila postavljena že leta 1632. na 12 metrov visokem stebri iz marmorja. Zdaj se zopet sveti v zlatem sijaju. To znamenje je središče velike procesije na dan sv. Reš. Telesa.

Po domovini.

To, kar je prvo...! Gospod, ki je dobera poznal dr. Iv. Šusteršiča († 8. X. 1925), je poslal uredništvu naslednje zanimive podatke: Dnevno časopisje je o pokojnem dr. Šusteršiču obširno pisalo ter ga ocenjevalo kot politika. Ali ne bi bilo umestno, da se v posebnem članku spomni dr. Šusteršiča tudi »Bogoljub« ter pove, kaj je bil zadnji deželni glavar bivše vojvodine Kranjske kot človek, kot katoličan. Znabiti utegnejo v tem oziru prav priti sledeče reminiscence iz življenja pokojnikovega: Njegovo globoko vernost sem prav posebno spoznal, ko sem videl, kako velik častivec presvete Evharistije je bil dr. Šusteršič. Če je prišel v cerkev, je brez ozira na spremstvo stopil najprej k oltarju, kjer je Najsvetejše, tam pokleknil, opravil svojo molitev, svoje počestčenje, in šele potem si je ogledal cerkev. Bili so ljudje, zlasti takozvani višji, ki so mu zamerili, da jih je ostavil ob vhodu v cerkev in se šel najprej poklonit Najvišjemu. — Za Evharistijo je bila zanj prva Marija. Nikdar ni bil brez rožnega venca. Ko sva bila pri reprezentacijskih mašah v stolnici, je do začetka sv. obredov opravil običajne pozdrave raznim funkcionarjem, potem pa potegnil diskretno iz žepa molek ter opravljal molitev rožnega venca do konca maše. Molek je odložil samo pri povzdigovanju, kjer je skrito in samo zame, — kot svojega najbližjega soseda — vidno sklenil roke v iskreno adoracijo, ko je mašnik povzdigoval presv. Telo in presveto Kri. — Ko sem ga obiskal na Dunaju in sva zjutraj krenila z njegovega hotela v mesto, mu je bila vedno prva pot v cerkev, kjer je ostajal skoraj po celo uro. — V svoji spalnici je imel poleg postelje priprost, a lep klečalnik, na njem Lurško Mater božjo. Nad posteljo so mu viseli spomini njegovega potovanja v Lurd. — Ali ga ni kot svojega posebnega častivca poklicala na Svoj praznik k sebi Regina ss. Rosarii (Kraljica sv. rožnega venca)?

Umeščen je bil 1. oktobra kot stolni kanonik v Ljubljani Jožef Volc, župnik na Rovih. Na njegovo mesto je prišel Fr. Gol-

majer, kaplan v Šmihelu pri Nov. mestu. — Hkrati je bil inštaliran za župnijo Podlipa Jos. Gnidovec, župnik v Sv. Križu pri Litiji. — Za župnega upravitelja pri Sv. Križu je bil imenovan L. Erzín, beneficiját v Šmartnem pri Litiji.

Ni je besede, ki bi z njo mogli dovolj označiti strašno zločinstvo bogoskrunstva in vloma v tabernakelj. In vendar ima tudi naše ljudstvo — žalibog — v svoji sredi take pro-palice in izvrške človeštva. Z žalostjo, ki pre-veva srca vseh dostojnih in vernih Slovencev, moramo poročati o zopetnem takim zlodej-stvu, s katerim je topot rabeljska roka neznanega ničvredneža usekala skelečo rano nekđaj »beli« Ljubljani. Koncem septembra je bilo vlomljeno v svetišče šentpeterske cerkve, kjer se je izvršilo žalostno bogoskrunstvo in rop cerkvenih svetih posod. — Božji Zveličar, ki je prestal za revni človeški rod bridko smrt na križu, naj prizanese in naj nam bo usmiljen radi obilnega števila tistih, ki mu zadostujejo s svojo ljubeznijo pred taberna-kljem.

Duhovske zadeve v lavantinski škofiji: za kornega vikarja v Mariboru je imenovan J. Radovan, kaplan pri Sv. Martinu; za kaplana v Videm je prišel novomašnik Alojzij Zalar.

Smrt ob smrti. Dne 4. sept. so pokopali v Zlataru starosto duhovščine v zagrebški nadškofiji, župnika Karla Bezuk. Mož je bil duhovnik starega hrvatskega kova, ki je v njem bilo in utripalo zlato srce. Pogreba se je udeležil tudi Fr. Cesarec, župnik v Belcu. Pri pogrebem sprevodu pa ga je za-dela kap, da je umrl. Pokojnik se je zelo trudi-l za lepoto hiše božje ter je bil tudi sotrud-nik dobrih listov.

Škofovska posvetovanja. V dneh 13. in 14. oktobra so imeli vsi katoliški škofje Jugo-slavije posvetovanja v Zagrebu. Na dnevnem redu so bila zelo važna vprašanja, ki jih je sedanji kulturni boj spravil v ospredje, med drugim tudi vprašanje krščanskega nauka na meščanskih in pripravniških šolah.

Zopet »dom«. Imamo nov dom, ki poleg »Doma za duhovne vaje« po vzvišenosti na-mena presega vse druge: »Mladin. dom«, ki je bil, dasi še ne docela dodelan, izročén 27. sept. svojemu plemenitemu smotru. Sezid-an je ta hram, kjer bo dobivala nezaposlena in nezavarovana ljubljanska moška mladina varno zavetje, izomiko in pošteno razvedrilo, z denarjem naših slovenskih Amerikancev. Ravnatelj dr. Srečko Zamjen sam je bil šel v Ameriko, kjer je misijonaril, hkrati pa s pomočjo dobrih ondotnih Slovencev oskrbel razne prireditve zabavnega in prosvetnega značaja, ki je njih čisti dohodek namenil za

zidavo tega prepotrebnege zavoda. O priliki blagoslovljenja in otvoritve je prevz. gospod knezoškof dr. A. B. Jeglič imel slavnosti primeren vzgojni govor do številno zbrane mladine. Dcm je torej otvorjen. Ovira je za-enkrat pač v tem, da je stavba še nepopolna, in še na tem, kar je dovršenega, je dovolj dolga. Ne upamo prositi. Toda, če se bo kdo, ki bi utegnil za dober namen rad žrtvovati vsaj nekaj od svojih preostankov, bo storil sila dobro delo ter koristil mladini, ki bi sicer bila zanemarjena in slabo odgojena.

12 letnikov-osmošolcev je poslala že med svet prva slovenska gimnazija v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu. Od teh so nekateri bivši gojenci že na važnih mestih v raznih poklicih širom Slovenije. 22 bivših gojencev-častnikov je pa padlo v svetovni vojni. Tem so vzdali v zavodu spominsko ploščo. Dne 21. septembra je bila ondi resna slovesnost ob navzočnosti ljubljanskega knezoškofa, vse-ga zavoda in drugih povabljenecv. Po žalnem opravilu in blagoslovljenju spomenika so se bivši gojenci zbrali v dvorani in ustanovili društvo »Jeglič«. Namen društva je, da bi ostali bivši gojenci v prijateljski vezi med seboj in z zavodom ter nudili članom mo-ralno oporo.

Dopisi.

Iz Komende. Deveti september t. l. je bil zgodovinsko pomenljiv za našo župnijo. Na pe-terih okusno okrašenih vozeh ob spremstvu naših Orlov na konjih smo pripeljali iz ljub-ljanske zvonarne nove zvonove. Cvetje na vo-zovih je bilo tako razvrščeno, da so bile izra-žene barve slovensko-narodne in papeževe za-stave. Posvetil je zvonove na ljubljanskem ve-lesejmu, kjer so bili razobešeni, zjutraj tega dne vpričo kakih 50 Komendčanov, zastopni-kov iz vseh vasi, stolni prošt A. Kalan. V ne-deljo potem (Marijinega imena) je bila v lepo ozaljšani cerkvi zahvalna božja služba, ki so jo novi zvonovi naznanjali že na predvečer čez hrib in plan. Slavnostni govor o pomenu in zgodovini zvonov je imel kamniški dekan, častni kanonik J. Lavrenčič. Zahvalno pesem smo zapeli popoldne. Ponašamo se zdaj s pe-timi zvonovi, kolikor smo jih imeli pred voj-no. Peti je novček, pa se tudi z zgornjimi tremi tovariši prav dobro ujema. Bodi zaradi zgodovinskega pomena tudi v »Bogoljubu« omenjeno, kar je napisanege na velikem in drugem zvonu. Najprej je kronogram: Vsl tl peterl Vltl V sveteM LetV V čast BogV In presVetl DeVICI In prVakV apostoLoV PetrV. Poleg tega še: »Semkaj v božji dom — vse vas klical bom.« Drugi zvon ima napis: »Vojska je svetemu Petru štiri zvonove po-

brala; — močna ljubezen župljanov pet je novih mu dala. — Glasovi in teža zvonov: B 2692 kg, D 1296 kg, F 718 kg, G 551 kg, B 335 kg. Po navodilu škofijskega komisarja P. Hugolina Sattnerja so harmonično melodično uglašeni. Naj ostanejo tudi vsi župljani tako složni, edini in zavestni kot katoliško verni Slovenci! O tem naj priča njihovo življenje.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naša deklaška Marijina družba ima zdaj redne mesečne shode v cerkvi ali v dvorani ali pa oboje. Druga nedelja v mesecu je »naša«. Na Malo Gospojnico smo obhajali vesel praznik, ker je bilo 44 novink slovesno sprejetih v družbo. Zdaj šteje blizu 200 družbenic, čeprav smo nedavno zapored spremili dve sestri k večnemu počitku: Nežo in Barbaro Frank. Željno zdaj z vsemi dobrimi farani vred pričakujemo, da se še kmalu tudi mladeniška družba zopet oživi in pomladi, kakor se je pomladila zunanost naše župnijske cerkve.

Suhorje na Krasu. Nekoč je pozival »Bogoljub« tudi tukajšnje žene, da se naj opogumijo ter stopijo pod varstvo in zaščito svoje nebeške Gospe. Hvala Bogu, da ta klic in poziv ni bil glas vpijočega v puščavi. Dne 27. septembra je bil tu pri nas ustanovni dan za Marijino družbo za žene, a žal, da le iz vasi Suhorje. Iz vasi Ostrožno brdo (kamor tudi ti ne zahajaš, dragi »Bogoljub«) se ni odzvala kljub vsem vabilom nobena žena. Iz vasi Suhorje pa se je oglasilo in bilo sprejetih 29 žen, torej nad štiri petine vseh gospodinj. Pobožnost je vodil dekan iz Trnovega dr. Jožef Kržišnik. Prišel je že v nedeljo popoldne, imel slavnostni govor in nato spovedoval do večera. Zjutraj je prišel pomagat še župnik iz Košane. Pred sv. mašo je bil sprejem, med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Za glavni praznik smo izbrali Marijino oznanjenje, kot drugo patrono pa sv. Ano. Daj Bog, da bi nova kongregacija donášala obilo sadu po družinah in v celi duhovniji. — Kaj pa možje in fantje? Na noge! Ni li tudi za vas Bog ustvaril nebes? Zakaj bi se tudi mi ne združili v apostolstvo mož in fantov z zavezo in obljubo, da bi vsaj pet- ali šestkrat na leto skupno pristopili k mizi Gospodovi? Gaj nas je vendar le nekaj! — Se to povemo, da smo cerkvi na Ostrožnem brdu in na Suhorju znotraj dali preslikati.

Dobre knjige.

Otoški Postržek. Spisal Anton Vadnjak. Mohorjeva knjižnica VII. 1925. — To ni roman, ni povest, ni potopis, ni nagrabek izmišljenih čenč. Več kot vse to. Knjiga je več vredna, kot še tako lep roman. Pisatelj je v Jurčičevem slogu orisal zanimljive dogodiljaje iz mladostnih dni, kakor jih doživi vsak deček manj premožnih staršev, ki ga

pošljejo drugam v šolo; a orisal jih je s tako prožnostjo, s tako živim in pristnodomačim jezikom, zraven pa tako mikavno in poučno, da človek ne more nehati, dokler ne prečita do kraja. Res je, da je Otoški Postržek deloma tako moder, da bi to modrost lahko dali na jezik študiraneemu človeku, a nič ne de. Knjiga je učiteljica; naj se iz nje tudi uči, kdorkoli jo bere. Naročite, ako o »Postržku« niste čitali v »Mladiki«, ne bo vam žal.

Kralj gora. Iz francoščine prestavila Kristina Hafner. Ljudske knjižnice 20. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Na novo oživljena Ljudska knjižnica se izvrstno uvaja. Takoj za Kazanom je izšla kot njen 20. zvezek zajemljiva povest o Kralju gora. S šaljivo, toda jedko satiro nam opisuje roparsko četo kralja gora, Hadžija Stavrosa, in usodo treh ujetnikov, ki so zašli v njihove roke. Bralec se izvrstno zabava in ne more jenjati, dokler ni prebral povesti do konca. Pri tem niti ne opazi, da se je tudi marsikaj naučil. Knjiga je primerna tudi za mladino. Naše knjižnice naj jo naroče obenem s Kazanom, ako tega še niso storile. Oprema knjige s trobarvno naslovno sliko je zelo lepa, tako da se bo dobro podajala tudi vsaki zasebni knjižnici. Cena ni visoka.

Darovi.

Za kruhe sv. Antona. Neimenovana iz Ruš 10 Din; Jerčka Polanšek, Luče pri Ljubnem; 100 Din; Marija Cej, Koprivnik, 20 Din; Vincenc Šalamun, Sv. Boltenk v Slov. gor., 30 Din.

Za cerkev sv. Frančiška v Ljubljani: N. N. iz Ptuja 50 Din.

Za cerkev sv. Antona v Podhumu: N. N. iz Ptuja 50 Din; Martin Pižent, Nanos, 20 lir.

Za Dom duhovnih vaj: Martin Pižent, Nanos, 25 lir.

Govorilnica.

Antonija P. Bratovščina za duše v vicah ali bratovščina sv. Dizma je ustanovljena v stolni (škofijski) cerkvi v Ljubljani, ter je pravilno združena z nadbratovščino pri sv. Mariji Monteronski v Rimu. Kot bratovski oltar je določen v stolnici oltar sv. Dizma, ki je privilegiran. Tu se opravljajo določene dneve sv. maše v namen bratovščine. Vodja bratovščine je stolni župnik. Član bratovščine je lahko vsakdo brez razlike stanu. Vpisuje se brezplačno; samo za knjižico (s pravili in z opisom številnih milosti in odpustkov, ki so jih člani lahko deležni) se nekaj malega zahteva. Udje plačujejo sedaj 10 Din letno. Druge male obveznosti so našteje v knjižici — Uredništvo to prekoristno in dobrodelno bratovščino prav toplo priporoča vsem, ki žele pomagati dušam v vicah ter koristiti sebi.

M. F. P. Oseba, ki sama želi, da bi živela kot spokornica, je — povsem soditi — že prišla do spoznanja ter se je izkopal iz grešne mlakuže. Zavodi, ki so bili omenjeni v »Bogoljubu«, niso prekrbovalnica za stara leta, marveč hočejo take, ki je njih poštenost naravnost ogrožena, iztrgati iz nevarnih mrež. Da bi sprejemali tudi »ponesrečenke« iz Jugoslavije, je več kot dvomljivo.

Brez zamere! Nekaj dopisov, med njimi daljša dopisa od Sv. Tomaža pri Ormožu in iz Drežnice na Goriškem (o Marijinih taborih), smo morali odložiti radi nedostatnosti prostora za prihodnje številko. — Ur

Odpustki

za mesec november 1925.

I. Odpustki celega meseca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen; 2. p. o. poljuben dan v mesecu, če prejmejo sv. zakramente, obišejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca novembra.

1. Nedelja, prva v mesecu. Vsi svetniki. P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir; c) udom rožnovenske br.; d) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjerednikom v. o. — Dalje udom rožnovenske bratovščine trije p. o.: 1. če obišejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjev škapulir; b) udom br. presv. Srca Jezusovega. — Danes opoldne počenši in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki so prejeli sv. zakramente, tolikokrat dobili p. o., kolikorkrat obišejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morejo obrniti v prid dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. oktobra dalje; sv. obhajilo pa se mora prejeti danes ali pa jutri.

2. Ponedeljek. Vernih duš dan. P. o.: a) udom br. za duše v vicah; b) udom br. presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; c) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; d) udom rožnovenske br. danes ali v osmini o bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

4. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. zakramente in molijo po namenu sv. očeta.

5. Črtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

6. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. svetega Srca Jez.; c) istim kakor včera.

7. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja, in molijo po namenu sv. očeta.

13. Petek. Sv. Stanislav. Sv. Didak. P. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) istim kakor jutri.

14. Sobota. Sv. Jozafat. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

15. Nedelja. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. P. o. udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi.

16. Ponedeljek. Sv. Neža Asiška. P. o. istim kakor 14. dan.

19. Četrtek. Sv. Elizabeta. P. o. kakor 14. dan. — Tretjerednikom v. o.

21. Sobota. Darovanje Marije Device. P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi; b) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo obenem za razširjenje »Dejanja«; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

24. Torek. Sv. Janez od Križa. P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi danes ali v osmini.

25. Sreda. Sv. Katarina. Tretjerednikom v. o.

26. Četrtek. Sv. Lenard Port. P. o. istim kakor 14. dan.

28. Petek. Sv. Jakob Marški. P. o. istim kakor 14. dan.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška. P. o.: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) istim kakor 14. dan.

30. Ponedeljek. Sv. Andrej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji, če molijo za razširjanje svete vere.

Tečaj duhovnih vaj v novem »Domu« (poleg cerkve sv. Jožefa) v Ljubljani so določeni v tem-le redu: Od 31. oktobra zvečer do 4. novembra zjutraj za mladeniče; od 9.—13. novembra za cerkvenike in organiste; od 23.—27. novembra za duhovnike; od 28. novembra do 2. dec. za može; od 5.—9. decembra za mladeniče; od 12.—16. decembra zopet za mladeniče; od 19.—23. decembra za može; od 27.—31. decembra za učitelje in profesorje. Tečaj se začne vslej zvečer prvega in končajo zjutraj zgoraj omenjenih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne.